

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

БІЗНЕС-ЛЭДЗІ
З СЕЛЬСКОЙ
МЯСЦОВАСЦІ

МС

ЗВЯЗДА

16 ЛІСТАПАДА 2022 г.
СЕРАДА
№ 225 (29847)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ЯК УЗЯЦЬ
ДЫАБЕТ
ПАД КАНТРОЛЬ

12

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр КУЛІК, міністр
лясной гаспадаркі:

«Работа на забеспячэнні насельніцтва дрэвамі выдзецца лягсасамі на пастаяннай аснове. Штотыдзень арганізацыі галіны задавальняюць 6-7 тысяч заявак ад фізічных асоб. А ўсяго з пачатку года лягсасы ўжо рэалізавалі насельніцтву больш за 1,2 млн кубаметраў дрэў. Сёння ў насельніцтва асабліва запатрабаваны колатыя дрэвы. Калі раней людзі ездзілі ў лес, то сёння хочучь заказаць колатыя дрэвы з дастаўкай. Мы павінны даць насельніцтву права выбару ў пытанні набывання дрэў, таму перад намі стаіць задача: устанавіць орыентацыйнае абсталяванне ў кожным лягсасе. Пасля дааснашчэння ў грамадзяніна будзе выбар: купіць колатыя дрэвы ў лягсаса ці ў прыватнікі. Або заказаць кругляк у лягсасе і самому пасекчы, што будзе танней. Лягсасам важна заняць сваю нішу і задаволіць попыт насельніцтва там, дзе ён ёсць, працуючы паралельна з прадпрыемствамі гарпаліва, але не выцясняючы іх на рынку».

ІДЭІ І СКАРБЫ ДЛЯ РОДНОЙ КРАІНЫ

Сябры з Віцебска Антон ВАРАБЕЙ, Мікіта ПАНКРАТАУ і Арцём ІГНАЦЕНКА стварылі інтэрактыўную гульню «Скарбы Беларусі», калі былі выпускнікамі-адзінаццацікласнікамі. Асноўная ідэя — у папулярнага прадпрыемства, дасягненню і інавацыі нашай

краіны за апошнія 26 гадоў. З гэтым праектам яны выйшлі ў фінал адзінаццаціга сезона «100 ідэй для Беларусі». Учора хлопцы, ужо студэнты, прэзентавалі сваю работу на цырымоніі адкрыцця дванаццаціга сезона рэспубліканскага маладзёжнага праекта. Яго

ўжо каторы год праводзіць БРСМ сумесна з Міністэрствам адукацыі і Дзяржкамітэтам па навуцы і тэхналогіях. Сёлета да арганізатараў праекта далучылася Нацыянальная акадэмія навуц.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

Харчовая бяспека

СЁЛЕТА МЫ НАКАПАЛІ МІЛЬЁН ТОН БУЛЬБЫ І САБРАЛІ Ў ДВА РАЗЫ БОЛЬШ ГРЭЧКІ

А праз два-тры гады наша краіна цалкам забяспечыць сябе яблыкамі

Пра гэта заявіў на выніковай прэс-канферэнцыі, прысвечанай Дню работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Ігар БРЫЛО.

У прыватнасці, ён праінфармаваў, што ўсе сёлётыя палывыя работы падыходзяць да фінішу, засталася толькі ў невялікім аб'ёме падняць зябліва. «Нам удалося павялічыць вал збожжа і зернебабовых культур практычна на

бульбе перайшлі мяжу ў больш чым 1 мільён тон, а летась яе сабралі 878 тысяч тон», — расказаў міністр.

1,5 мільёна тон. Так, па аб'ёме збожжа мы прыраслі на 23% да ўзроўню мінулага года. Таксама нядрэны вал склаўся па крыжакветных, у прыватнасці па рапсе — 934 тысячы тон (13% росту да ўзроўню мінулага года). Па іншых культурах у нас таксама добры ўраджай: грэчкі сабраны практычна ў два разы больш — 47 тысяч тон (у 2021 годзе — 24 тысячы тон), проса — 27 тысяч тон (у 2021 годзе — 16 тысяч). Па

СТАР. 4

Камунальныя стасункі

ЗАПЛАЦІ ЗА ЖКП І ЖЫВІ СПАКОЙНА

Тры дні нагадвала сабе аплаціць жыроўку і ўсё не знаходзіла некалькіх хвілін, каб зайсці ў інтэрнэт-банкінг. У выніку, вядома, аплаціла, але... у пачатку першай ночы 26-га чысла. Ужо наступная жыроўка прыйшла з чырвоным штампам: «Тэрмінова пасаціце запазычанасць». Налічылі і пеню — 4 капейкі. Потым, мусіць, яшчэ з паўгода прыходзіў напамін аб гэтай даўно аплачанай пені. А што бывае з тымі, хто не плаціць за жыллёва-камунальныя паслугі і за карыстанне жылым памяшканнем

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Кожны дзень – з любімай «Звяздой»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

«ТРЭБА ЗБАЛАНСАВАЦЬ НАШЫ АДНОСІНЫ ТАК, КАБ МЫ МАГЛІ ПАДСТАВІЦЬ ПЛЯЧО АДЗІН АДНАМУ Ў ЛЮБЫ МОМАНТ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў рабочую сустрэчу з губернатарам Чэлябінскай вобласці Аляксеем Тэкслерам

Гэты расійскі рэгіён — адзін з найважнейшых партнёраў нашай краіны. Тавараабарот імкліва расце: у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года ён павялічыўся на 21%. Двухбаковае супрацоўніцтва будзе толькі ўзмацняцца. Аб гэтым сведчыць і шырокі спектр пытанняў, якія абмяркоўваліся падчас сустрэчы: імпартазамышчэнне, супрацьдзеянне санкцыям, харчовая бяспека, развіццё гандлю і іншае.

«Ёсць над чым працаваць»

Вітаючы расійскую дэлегацыю на чале з губернатарам, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з'явілася ўнікальная магчымасць падвесці папярэднія вынікі адыходзячага года і пагаварыць аб планах на наступны — вельмі няпросты, па словах беларускага лідара, год.

«Ведаючы Чэлябінск і Чэлябінскую вобласць, я здзівіўся той магутнасці, якой вы валодаеце, — звярнуў увагу кіраўнік дзяржавы. — Мы прыкладна на паўмільярда долараў летася гандлявалі з вобласцю. Я думаю, сёлета будзе больш, павінна быць больш». Па словах Прэзідэнта, улічваючы значную удзельную вагу Чэлябінскай вобласці ў развіцці самой Расійскай Федэрацыі, для Беларусі вельмі важна выбудаваць з ёю доўгатэрміновыя і эфектыўныя адносіны.

Гэты расійскі рэгіён, па словах Прэзідэнта, пацярджала эфектыўнасць прынятай дэвізнага краінамі стратэгіі саюзнага будаўніцтва. «У 2021 годзе Беларусь і Чэлябінская вобласць дадалі ў гандлі, — заўважыў беларускі лідар. — Але ёсць над чым працаваць».

Як інфармаваны Аляксандр Лукашэнка, у Чэлябінскай вобласці

вельмі паспяхова праводзяцца рэформы, якія патрабуюць тэхнічнага пераабсталявання. У сувязі з тым кіраўнік дзяржавы нагадаў, што Беларусь з'яўляецца не толькі машынабудаўнічай краінай. У нас шырока развітое і станкабудаванне. «Тут мы можам разам з вамі папрацаваць, штосьці мы можам вам паставіць ужо з таго, што ўмеем рабіць, — паведамаў Прэзідэнт. — Прапаноўваем увесць спектр прадукцыі, якая выпускаецца ў Беларусі: ад харчовых тавараў да самай сучаснай тэхнікі, абсталявання. Паглядзіце, магчыма, вы знойдзеце нешта цікавае для сябе».

Беларускі лідар заўважыў, што па рэфармаванні, калі не браць пад увагу прыватызацыю, жыхары Чэлябінскай вобласці ідуць прыкладна тым жа шляхам, што і беларусы. «Галоўнае, што ёсць эфект ад гэтага, прыбыўка вельмі грунтоўная, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Таму тут нам трэба скаардынаваць, збалансаваць нашы адносіны так, каб мы маглі падставіць плячо адзін аднаму ў любы момант».

«Нашы магчымасці нічым не абмежаваныя»

Па словах Прэзідэнта, беларускія прамысловыя брэндзі дадзенаму расійскаму рэгіёну добра вядомыя. «Мы сваю дзейнасць на вялікім рынку Расіі будзем пашыраць, — удакладніў кіраўнік беларускай дзяржавы. — Сёння на першы план выйшла тэма імпартазамышчэння. Гэта добра разумеюць і на самым высокім узроўні: і ў вас, і ў нас. Задача складаная, але ад вынікаў яе вырашэння будзе шмат у чым залежыць будучыня нашых краін. Але мы ўжо сёння бачым, інтэнсіўна працуючы на працягу года па імпартазамышчэнні,

што вырашым тую праблему. Мы абавязкова справімся з вырашэннем гэтай задачы, і перадумою ў нас дастаткова».

Пацвярдзеннем гэтаму з'яўляецца і той факт, што ўсё часцей беларускія кампаніі цалкам пераходзяць на расійскую і айчынную сыравіну і камплектуючыя. Датчыцца то і расійскага рынку. Толькі экспарт рухавікоў Мінскага маторнага заводу ў Чэлябінскую вобласць за дзевяць месяцаў у бегучым годзе вырас на 4,5 раза.

«Вы ведаеце, што мы заўсёды рады вашым спецыялістам, вашай дэлегацыі, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Вы можаце азнаёміцца, будучы тут, з навацямі нашага машынабудавання, абмеркаваць умовы паставак грузовай, дарожнай, іншай тэхнікі і абсталявання. Нашы магчымасці нічым не абмежаваныя. Заўсёды гатовыя падзяліцца назапашаным вопытам у АПК, будаўніцтве, навуцы, медыцыне, гуманітарнай сферы. Упэўнены, што ў выніку вашага візіту ў Беларусь мы знойдзем дадатковыя рэзервы развіцця двухбаковых адносін з вашай вобласцю. І хачу запэўніць, што ўсё, аб чым дамовімся, будзе жалезна выконвацца. Вы на нас можаце разлічваць, у гэтым не можа быць ніякіх сумненняў».

Губернатар Чэлябінскай вобласці Аляксей Тэкслер, у сваю чаргу, падзякаваў за добры прыём дэлегацыі. «Нягледзячы на тое, што нашы сувязі заўсёды былі цеснымі і Беларусь — адзін з самых актыўных нашых партнёраў па розных кірунках, у першую чаргу, у гандлёва-эканамічным, у нас вялізны задзел, — адзначыў ён. — Перспектыва нашага супрацоўніцтва, асабліва ўлічваючы выклікі цяперашняга часу, вельмі вялікая, і я ўпэўнены, што мы зможам нараціць нашы гандлёвыя, эканамі-

У тэму

Крокі, якія ўмацоўваюць традыцыйныя сувязі

У размове з журналістамі губернатар Чэлябінскай вобласці Аляксей Тэкслер распавёў, што паміж Беларуссю і гэтым расійскім рэгіёнам наладжаны традыцыйныя сувязі. Аднак ёсць моманты, дзе яшчэ можна нараціць. «Тым больш, у нас адны выклікі, адны задачы, — перакананы ён. — У першую чаргу імпартазамышчэнне. І нашы ўзаемныя кампетэнцыйныя дапаўняюць адзін аднаго».

Аляксей Тэкслер расказаў, што падчас рабочей сустрэчы з Прэзідэнтам нашай краіны яны, у прыватнасці, гаварылі аб машынабудаванні, аб дадатковай пастаўцы шматлікага абсталявання, у тым ліку станкоў. Закраналася і тэма развіцця сельскай гаспадаркі. «У нас ёсць прапанова пабудавання ў Чэлябінскай вобласці жыўлагадоўчы комплекс па пракце і з абсталяваннем, створаным у Беларусі, — падзяліўся губернатар Чэлябінскай вобласці. — Толькі ў межах работы дэлегацыі заключаны шэраг кантрактаў на пастаўку трактароў для патрэб сельскай гаспадаркі — 150 адзінак. Яшчэ столькі ж — для патрэб жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Падпісана пагадненне на пастаўку 90 ліфтаў. Гэта крокі, якія ўмацоўваюць тыя традыцыйныя сувязі, што ў нас ёсць».

Кажучы аб ўзаемадзеянні ў сферы машынабудавання, Аляксей Тэкслер звярнуў увагу, што прыведзеная галіна развітая як у Беларусі, так і ў Чэлябінскай вобласці. «Але так атрымалася, што мы практычна адзін з адным не канкуруем, — удакладніў ён. — Калі кажам аб трактарах, то наша спецыялізацыя — гусенічныя трактары. Калі аб аўтамабільх «Урал», яны таксама практычна не канкуруюць з «МАЗам», бо працуюць па розных кірунках. У нас ёсць прапанова па лакалізацыі невялікага трактара «Беларусь» на пляцоўцы ЧТЗ (Чэлябінскага трактарнага заводу. — «Зв.»). Пры гэтым Аляксандр Рыгоравіч паставіў задачу — укараніць у Беларусь кампетэнцыйны гусенічны трактароў, якія ў нас развітыя, для таго каб вырашаць вялікія інфраструктурныя задачы».

Акрамя эканомікі, падчас сустрэчы былі абмеркаваныя пытанні ў сістэме адукацыі, навуковай сферы, культуры. Ёсць зацвярджэнне ў супрацоўніцтве і бізнес-супольнасці двух бакоў. «У нас атрымалася вельмі насычаныя некалькі дзён, — рэзюмаваў вынікі візіту ў нашу краіну губернатар Чэлябінскай вобласці. — Прэзідэнтам Беларусі было дадзена даручэнне па ўзмацненні нашых кантактаў. Безумоўна, мы таксама ў гэтым вельмі зацікаўлены. Такага шатлуту ўзаемадзеяння будзе насіць пастаяннае, рэгулярнае характар».

ныя сувязі дзякуючы той рабоце, якую мы сёння вядзем».

Дэлегацыя згаданага расійскага рэгіёна наведвае нашу краіну з 13 да 16 лістапада. Пасля сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам губернатар Чэлябінскай вобласці правёў перагаворы з прэм'ер-

міністрам Беларусі Раманам Галоўчанкам. Акрамя таго, адбылася сустрэча кіраўніцтва расійскага рэгіёна з кіруючым складам Міністэрства прамысловасці, навадала дэлегацыя і Мінскі аўтамабільны завод.

Вераніка КАНЮТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Сі Цзіньпін заявіў аб неабходнасці зняцця аднабаковых санкцый

Старшыня КНР Сі Цзіньпін на саміце G20 у Інданезіі заклікаў да адмены аднабаковых санкцый. Аб гэтым паведаміла ТАСС. Паводле слоў кітайскага лідара,

краіны павінны аказаць супраціўленне спробам палітызацыі і выкарыстання энергараэсурсаў і харчавання ў якасці зброі. «Неабходна адмяніць аднабаковыя санкцыі, зняць абмежаванні на адпаведнае навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва», — адзначыў ён. Старшыня КНР таксама заявіў, што сусветнай эканоміцы пагражае рэцэсія, першымі пад ударам аказаліся краіны, якія сталі на шлях развіцця. У сувязі з гэтым ён заклікаў дзяржавы «вялікай двадцяткі» аказаць падтрымку краінам, якія сталі на шлях развіцця, у сферы энергетычнай і харчовай бяспекі. Галоўным выклікам для развіцця сусветнай эканомікі Сі Цзіньпін назваў пытанні энергасімпекі, якія патрабуюць неадкладнага вырашэння.

Тэмпы інфляцыі ў Германіі пабілі рэкорд 1951 года

Гадавая інфляцыя ў Германіі паскорылася да рэкордных 10,4 працента. Пра гэта паведаміла PIA «Навіны» са спасылкай на нямецкае выданне Deutsche Wirtschafts Nachrichten. «Галоўная прычына высокай інфляцыі — неверагоднае павышэнне кошту энергапрадуктаў. Яны падаражлі на 43 праценты», — расказаў кіраўнік статыстычнага ведамства ФРГ Георг Тіль. Паводле яго слоў, кошт газу павялічыўся на 109,8 працента, цэлапаабеспячэння ад ЦЭЦ — на 35,6 працента. Пры гэтым,

акрамя энергараэсурсаў, у Германіі значна падаражлі харчовыя тавары — на 20,3 працента. Перш за ўсё заўважна павысіліся цэны на алеі, яйкі, малочныя прадукты, агародніну, хлеббаўлячыны вырабы. Deutsche Wirtschafts Nachrichten адзначае, што ў найбліжэйшыя месяцы ў краіне чакаецца далейшае разгортанне інфляцыі.

Насельніцтва Зямлі дасягнула 8 мільярда чалавек

Аб гэтым паведаміла ААН па прагнозах адносна колькасці сусветнага насельніцтва. Падкрэсліваецца, што рост насельніцтва часткова выкліканы зніжэннем узроўню смяротнасці. Згодна з прагнозамі, далейшае зніжэнне смяротнасці прывядзе да таго, што сярэдняя працягласць жыцця ва ўсім свеце да 2050 года складзе каля 77,2 года. У ААН падкрэслілі, што павелічэнне колькасці насельніцтва да 8 мільярдаў чалавек з'яўляецца гістарычнай вяхой у развіцці чалавецтва. Адзначаецца, што для павелічэння насельніцтва з 7 млрд да 8 млрд спатрэбілася 12 гадоў. Згодна з прагнозамі ААН, насельніцтва планеты дасягне адзнакі ў 9 млрд да 2037-га. Фонд ААН у галіне народнаасельніцтва (ЮНФПА) адзначае, што агульныя тэмпы росту колькасці людзей змяншаюцца. Дзве трэці насельніцтва планеты пражываюць у раёнах з нізкай нараджальнасцю. Прырост насельніцтва адбываецца ў асноўным за кошт найбуйнейшых краін, у прыватнасці дзяржаў Афрыкі, размешчаных на поўдзень ад пустыні Сахара.

Па новых правілах

У Беларусі з 1 студзеня змяняцца правілы аплаты праезду на платных дарогах, паведамліў БелТА ў прэс-службе аператара сістэмы BelToll.

«Для аўтамабіляў масай не больш як 3,5 т электронная віньетка становіцца адзіным спосабам аплаты праезду на платных дарогах Беларусі. Планавыя змяненні ў нацыянальнай электроннай сістэме збору платы за праезд па такіх дарогах адбудуцца з 1 студзеня 2023 года», — паведамаў аператар сістэмы.

Для транспартных сродкаў з максімальна дапушчальнай агульнай масай больш як 3,5 т у якасці спосабу аплаты за праезд па-ранейшаму будзе выкарыстоўвацца выключна бартавая прылада.

Электронная віньетка была ўведзена ў снежні 2020 года ў якасці альтэрнатыўнага спосабу аплаты за перыяд часу і дае магчымасць вадзіцелям аўтамабіляў масай не больш як 3,5 т аплачваць праезд па платных дарогах Беларусі незалежна ад прайзданага кіліметражу. Яна з'яўляецца своеасаблівым электронным дазвалам у BelToll, які можна аформіць на сайце сістэмы і які дазваляе карыстацца платнымі дарогамі краіны і ў пэўны перыяд у рэжыме свабоднага шматпалоснага руху. Пры гэтым няма неабходнасці размяшчаць на аўтамабілі якія-небудзь дадатковыя прылады або апазнавальныя знакі: пры праездзе пад станцыямі спяганання аплаты сістэма аўтаматычна вызначае наяўнасць дзеючай электроннай віньетки, супастаўляючы нумарны знак на аўтамабілі з данымі, прадстаўленымі пры яе куплі.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі са смерцю СЛАБАДЫ Аляксандра Іванавіча, грамадскага дзеяча, дэпутата Вярхоўнага Савета БССР сёмага склікання, дэпутата Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь дваццацатага склікання, і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізкім.

Добрая навіна

«ГЭТА — ПРЫКЛАД КЛОПАТУ АБ ЗДАРОЎІ НАЦЫІ, НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ ЯК АБ БУДУЧЫНІ КРАІНЫ. ТАКОЕ МЕРКАВАННЕ ВЫКАЗАЎ СТАРШЫНЯ ГРОДЗЕНСКАГА АБЛВЫКАНКАМА УЛАДЗІМІР КАРАНІК ПРЫНЯЎ УДЗЕЛ У АКЦЫІ СПАРТПЛЯЦОЎКІ Ў АШМЯНАХ

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Каранік прыняў удзел у акцыі спартпляцоўкі ў Ашмянах

Адкрыццё спартыўных пляцовак — адзін з прыкладаў клопату аб здароўі нацыі, нашых дзяцей як аб будучыні краіны. Такое меркаванне выказаў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Каранік на адкрыцці шматфункцыянальнай спартпляцоўкі ў Ашмянах.

«Гэта яшчэ адзін яркавы прыклад таго, што сумеснымі намаганнямі мы можам зрабіць многае. У нашай краіне развіццё спорту, клопат аб здароўі — функцыя не толькі дзяржавы. Вельмі шмат зрабілі Прэзідэнцкі спартыўны клуб, Нацыянальны алімпійскі камітэт сумесна з федэрацыямі. Дзякуючы такому супрацоўніцтву з'яўляюцца пляцоўкі для варкаўта, тэнісныя корты, футбольныя палі. Мы ствараем умовы для гарманічнага развіцця нашых дзяцей і падтрымання актыўнага даўгаляцця ўсіх нашых грамадзян», — сказаў Уладзімір Каранік.

Ён дадаў, што час успомніць аб тым, што можна схадзіць са сваёй сям'ёй на спартыўную пляцоўку, бо гэта не толькі выдатны магчымасці для бацькоў і дзяцей, але і вельмі карысна для здароўя. Ніякі сацыяльныя сеткі і гаджэты не заменяць жывых зносін і таго адраэліну, эмоцыі, якія дораць спар-

тыўныя баталіі», — адзначыў старшыня аблвыканкама.

Шматфункцыянальная спартыўная пляцоўка адкрыта на тэрыторыі гімназіі № 1 у Ашмянах і прызначана не толькі для навучэнцаў. «Яна будзе адкрыта для ўсіх ахвотных, якія могуць тут займацца на турніках, гульнявымі відамі спорту, гімнастыкай і проста добра і цікава бавіць час з усёй сям'ёй. І ў Ашмянскім раёне гэта не адзіная пляцоўка. Тут ёсць два міні-футбольныя палі, некалькі іншых спартыўных пляцовак: шэсць у самым раўным цэнтры, яшчэ тры — у аграгарадках. І мы не плануем спыняцца на дзясятку, — сказаў старшыня аблвыканкама. — Цяпер у стадыі будаўніцтва, праектавання, абмеркавання знаходзіцца шмат спартыўных аб'ектаў,

пачынаючы ад знакавага цэнтра гульнявых відаў спорту ў абласным цэнтры, фізкультурных цэнтраў практычна ў кожным раёне з басейнамі, пляцоўкамі. Гэта дасць магчымасць забя-

печыць гарманічнае, усебаковае развіццё нашых дзяцей».

Адкрытая ў Ашмянах пляцоўка з'яўляецца сучасным шматфункцыянальным спартыўным комплексам для фізічных практыкаванняў і баскетбола. Яна адкрыта па праекце Прэзідэнцкага спартыўнага клуба па падтрымцы спорту і здаровага ладу жыцця «Спорт для ўсіх». На пляцоўцы размешчаны чатыры зоны: баскетбольная пляцоўка, веласіпедная, зона для людзей з абмежаванымі магчымасцямі, зона варкаўта з трэнажорамі. Пляцоўка дазваляе выконваць

інтэрвальныя трэнерыі, элементы трэніровак высокай інтэнсіўнасці, цяжкай атлетыкі, гімнастыкі, гіравага спорту, баскетбола і іншых практыкаванняў.

Фота БелТА.

КАРПАРАЦЫЯ «БЕЛКОСМАС» СТВОРЕНА Ў НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АКАДЭМІІ НАВУК

Кластар «Навукова-вытворчая карпарацыя «Белкосмас» стварылі ў Нацыянальнай акадэміі навук. Такое рашэнне прынята Сёння на пасяджэнні бюро Прэзідыума НАН, паведамліў БелТА ў прэс-службе Акадэміі навук.

«Карпарацыя «Белкосмас» створана для рэалізацыі і развіцця перспектывіўных (кластарных) праектаў яе ўдзельнікаў у галіне даследавання і выкарыстання касмічнай прасторы ў мірных мэтах. Кіраўніком кластара выступае старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір Гусакоў», — расказалі ў прэс-службе.

У склад кластара ўвайшлі арганізацыі НАН Беларусі (Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі, які з'яўляецца галаўной арганізацыяй, УП «Геаінфармацыйныя сістэмы», НПЦ шматфункцыянальных беспілотных комплексаў, а таксама арганізацыі, з якімі Акадэмія навук супрацоўнічае. Гэта кітайска-беларускае сумеснае закрытае акцыянернае таварыства «Авіяцыйная тэхналогія і комплексі», таварыства з абмежаванай адказнасцю «КБ Беспілотныя верталёты».

Сярод задач карпарацыі — выпрацоўка палітыкі і стратэгіі развіцця Беларусі ў касмічнай сферы, распрацоўка прапаноў па фарміраванні праграм Саюзнай дзяржавы, СНД, ЕАЭС, дзяржаўных праграм і праектаў, а таксама комплексу мер па іх рэалізацыі. У планах — правядзенне фундаментальных навуковых даследаванняў у касмічнай сферы, распрацоўка новай канкурэнтаздольнай аэракасмічнай тэхнікі.

Карпарацыя «Белкосмас» будзе забяспечваць метадычную, інфармацыйна-кансультацыйную, навуковую і адукацыйную падтрымку, садзейнічаць укараненню распрацовак, у тым ліку перспектывіўных вытворчых, інжынерных і кіраўніцкіх тэхналогій, найноўшага абсталявання. У планах таксама — развіццё механізмы камерцыялізацыі вынікаў навуковай і навукова-тэхнічнай дзейнасці і міжнароднае навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва.

Асабістыя звесткі

АДЫТКІ ПАЛЬЦАЎ, СКАНАВАННЕ ТВАРАЎ, КОПІ ПАПАРТОЎ

Як выкарыстоўваць персанальныя даныя беларусаў правільна

Больш за 1,5 мільёна выдаленых запісаў з незаконна распаўсюджанымі персанальнымі данымі, 37 праверак суб'ектаў гаспадарання адносна правільнай апрацоўкі імі асабістых даных людзей, 1500 чалавек, якія прайшлі навучанне на семінарах, прысвечаных карэктнай рабоце з данымі. Гэтыя і яшчэ шмат якія паказчыкі — вынік работы Нацыянальнага цэнтра абароны персанальных даных (НЦАПД), якому 15 лістапада споўніўся роўна год.

Бяспека і канфідэнцыяльнасць — найгалоўнейшае ў сучасным свеце

Бяспека — адна з жыццёва важных патрэб кожнага чалавека, а захаванне асабістай інфармацыі — падмурк гэтай бяспекі. Дзяржава ж канстытуцыйна стварыла ўсе ўмовы для абароны персанальных даных (ПД) і бяспекі асобы і грамадства пры іх выкарыстанні, упушчаны ў цэнтры. Дзве галоўныя задачы ўстанова: абарона правоў грамадзян пры зборы, выкарыстанні, распаўсюджванні і іншай

апрацоўцы ПД, а таксама навучанне гэтай самай абароне.

— Абраны краінай вектар абароны персанальных даных стане моцным падмуркам у абароне асноўных правоў і свабод грамадзян, чые бяспека і канфідэнцыяльнасць у сучасным свеце — найгалоўнейшае, — перакананы дырэктар НЦАПД Андрэй ГАЕУ. — Наперадзе ў нас сістэмная работа з аператарамі і ўпаўнаважанымі асобамі ў справе забяспечэння безумоўнага выканання імі вызначаных законам мер па абароне асабістых даных. Засяроджаная на вырашэнні самых сур'ёзных задач каманда нашага цэнтра і надалей будзе праводзіць вялікую тлумачальную работу, скіраваную на фарміраванне адказнага і рэацыйнага стаўлення прадстаўнікоў арганізацый і саміх грамадзян да персанальнай інфармацыі, а таксама на недапушчэнне незаконнага выкарыстання, распаўсюджвання і іншай апрацоўкі асабістых даных.

Супраць незаконнага распаўсюджвання

Дзейнасць цэнтра скіравана найперш на гарантаванне бяспечнай апрацоўкі ПД, вытрымліванне балансу інтарэсаў аператараў і грамадзян і папярэджанне парушэнняў у гэтай сферы.

Сёння створана ўся неабходная аператарам метадычная база, распрацаваны паказчыкі алгарытмы работы, рэкамендацыі і формы патрэбных дакументаў. Праводзіцца вялікая тлумачальная работа, скіраваная на недапушчэнне незаконнага выкарыстання асабістых даных грамадзян, рэалізоўваюцца адукацыйныя праграмы павышэння кваліфікацыі спецыялістаў. Пры выяўленні парушэнняў вынаватся асобы прыцягваюцца да адказнасці, удакладніла **Вольга ШЫБКО, намеснік начальніка ўпраўлення адукацыйных паслуг і сувязяў з грамадствам НЦАПД:**

— За год работы супрацоўнікі цэнтра распрацавалі комплексныя рэкамендацыі і тлумачэнні для найбольш уразлівых сфер апрацоўкі ПД: працоўнай, банкаўскай, адукацыйнай, страхавой, электрасувязі, гандлю. Праведзена больш за сотню адукацыйных і асветніцкіх мерапрыемстваў, у якіх паўдзельнічала звыш 15 тысяч спецыялістаў. Афіцыйныя адказы на звароты атрымалі 740 грамадзян, спецыялісты цэнтра разгледзелі 92 скаргі.

Выкарыстанне адбіткаў пальцаў і копіі пашпартаў, сканаванне выяў твараў і відэаназіранне, якія не павінны парушаць правы беларусаў, — пытанні, якія цяпер аналізуюцца ў цэнтры.

Ірына СІДАРОК.

Май на ўвазе

Ці ўключаецца ў агульны стаж перыяд догляду за дзіцем да 3 гадоў?

У Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны растлумачылі, ці ўключаюцца ў агульны стаж пры назначэнні пенсіі перыяды догляду за дзіцем (дзецьмі) да 3 гадоў. Аб гэтым БелТА паведамліў ў прэс-службе Мінпрацы.

Пры назначэнні пенсіі перыяды догляду за дзіцем (дзецьмі) ва ўзросце да 3 гадоў уключаюцца ў агульны стаж і тым самым ўлічваюцца пры вызначэнні памеру пенсіі. Пры гэтым гэтыя перыяды ўключаюцца ў стаж толькі аднаму з бацькоў або працаздольных асоб, якія ажыццяўлялі догляд. З 1 студзеня 2021 года агульная працягласць улічаных у агульны стаж перыядаў догляду за дзецьмі ва ўзросце да 3 гадоў павялічана з 9 да 12 гадоў.

Для назначэння працоўнай пенсіі па ўзросце неабходны не толькі агульны стаж, але і стаж работы з выплаты страхавых узносаў у пенсійны фонд, так званы страхавы стаж. У 2022 годзе для назначэння пенсіі па ўзросце патрабуецца 18 гадоў і 6 месяцаў страхавога стажу. Штогод страхавы стаж павялічваецца на 6 месяцаў да 20 гадоў.

Для маці з чатырма і больш дзецьмі ўстаноўлены паніжаныя патрабаванні да страхавога стажу: маці, якія маюць чатырох дзяцей, патрабуецца не менш як 10 гадоў; тыя, што маюць пяцёрку дзяцей, — не менш за 5 гадоў. Перыяды догляду за дзіцем (дзецьмі) ва ўзросце да 3 гадоў у страхавы стаж не ўлічваюцца, паколькі ў гэты перыяды абавязковыя страхавыя ўзносы не выплачваюцца.

СЁЛЕТА МЫ НАКАПАЛІ МІЛЬЁН ТОН БУЛЬБЫ...

Экспарт сельгаспрадукцыі працягвае расці

Ён таксама адзначыў, што сёння ў гаспадарках Беларусі завершыцца уборка цукровых буракоў. «На сёння сабрано 4,3 мільёна тон караняплодаў — ужо на 250 тысяч тон больш, чым летась. Акрамя таго, нам удалося атрымаць больш за 160 тысяч тон ільнотрасты і прырасці на амаль 30 % да ўзроўню 2021 года», — дадаў Ігар Брыло.

Паводле яго слоў, гэты аб'ём уладаў дазваляе забяспечыць харчовую бяспеку краіны: атрымаць хлеб, муку, макароны, кандытарскія вырабы, а таксама забяспечыць жывёлагадоўлю паўнаўвартаснымі кармамі.

«Што датычыцца экспарту, то ў асноўным за мяжу мы будзем пастаўляць мяса-малочную прадукцыю. Па выніках дзевяці месяцаў экспарт сельгаспрадукцыі за мяжу склаў 6 мільярдў долараў (рост — 26 % да ўзроўню мінулага года). Сёлета плануем перасягнуць лічбу ў 8 мільярдў долараў», — падсумаваў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання.

Асобна кіраўнік галіны спыніўся на забеспячэнні насельніцтва яблыкамі. У нас створана праграма на наступны год, згодна з якой у хуткім часе мы павінны каля 10 тысяч гектараў уцягнуць у абарот у якасці яблыневых садоў. Гэта павінны быць сучасныя сады з кропельным палівам, на базе найлепшых тэхналогій. Міністр глыбока перакананы, што на працягу двух-трох гадоў Беларусь цалкам забяспечыць сябе яблыкамі. Пакуль нейкая частка будзе забяспечвацца па імпарце, але доля беларускіх яблыкаў будзе пастаянна расці, запэўніў Ігар Брыло.

Ён нагадаў, што ў 2021 годзе вытворчасць пладова-ягаднай прадукцыі да ўзроўню 2010 года ўзрасла ў 2,8 раза і складала амаль 184 тысячы тон, з іх яблыкаў — больш за 171 тысячу тон. Акрамя таго, у гаспадарках насельніцтва штогод вырабляецца каля 170 тысяч тон пладоў і ягад, з іх яблыкаў — 360 тысяч тон.

Збожжа шмат не бывае

Кіраўнік ведамства ўдакладніў, што збожжа Беларусі экспартуваць не збіраецца, бо дадзеныя пазіцыя патрэбна краіне, у тым ліку для вытворчасці кармоў.

Як вядома, у нашай краіне дзейнічае забарона на вывоз збожжа. У спіс уваходзяць пшаніца, жыта, ячмень, кукуруза, проса, грэчка, авёс і іншыя. Аднак ёсць выключэнні: напрыклад,

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

можна вывозіць збожжа арганічнай вытворчасці, пацверджанай беларускімі сертыфікатамі адпаведнасці, а таксама прадукты харчавання ў рамках аказання міжнароднай гуманітарнай дапамогі.

Запасы «на ўсякі выпадак» павялічылі

У нашай краіне амаль на 100 % выкананы планы па фарміраванні стабфондаў і заключэнні дагавораў з гандлёвымі сеткамі, заявіў Ігар Брыло.

Фота: Іваніца

У сваім выступленні міністр падкрэсліў, што ў стабілізацыйныя фонды краіны закладваецца прадукцыя, якая павінна пайсці на сацыяльныя аб'екты і ў гандаль.

«Сёлета мы закладзём у стабілізацыйныя фонды на 30 % сельгаспрадукцыі больш, чым летась. На дадзены момант парадак стабфондаў цалкам вызначаны. Так, усе сельгасвытворцы краіны да 15 лістапада павінны цалкам забяспечыць закладку запланаванага аб'ёму, а гандлёвыя сеткі — заключыць дагаворы на гэтую колькасць прадукцыі», — распавёў Ігар Брыло.

Акрамя таго, кажучы аб стратных прадпрыемствах, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання адзначыў, што іх колькасць кожны год змяняецца. «Так, штогод каля дзевяці такіх гаспадарак функцыянуе ўжо лепш альбо далучаецца да буйнейшых прадпрыемстваў. Думаю, што на працягу 2-3 гадоў праблема з падобнымі гаспадаркамі будзе вырашана», — падсумаваў міністр.

110 тысяч гектараў новых зямель

Міністр сельскай гаспадаркі і харчавання адзначыў, што адзін з найважнейшых цяпер напрамкаў — меліярацыя.

«Нядаўна па гэтым пытанні кіраўнік дзяржавы арганізаваў вялікую нараду. На жаль, сістэмы, якія працавалі 30—40 гадоў таму, ужо не такія эфектыўныя, таму з'явілася патрэба ў пераглядзе падыходу да такога працэсу. Мы ўжо вызначылі колькасць зямлі, якую трэба меліяраваць і ўвесці ў севазварот, — гэта крыху больш за 400 тысяч гектараў.

Практычна кожны год раней мы ўводзілі каля 27 тысяч гектараў такіх зямель, але зразумелі, што гэтага недастаткова. У сувязі з тым было прынята рашэнне павялічыць колькасць такіх зямель у два разы і меліяраваць каля 55 тысяч гектараў. У найбліжэйшай перспектыве на працягу трох наступных гадоў плануем ўводзіць амаль 110 тысяч гектараў такіх зямель штогод», — распавёў міністр.

Ігар Брыло дадаў, што для гэтага трэба абсталяваць меліярацыйныя прадпрыемствы новай тэхнікай.

фактычна бесперабойную работу аграпрамысловага комплексу на палях. Акрамя таго, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання заявіў, што пад веснавую кампанію 2023 года ў краіне створаны вялікі запас мінеральных угнаенняў, і ён большы за ўзровень мінулага года.

Ігар Брыло звярнуў увагу і на цеснае супрацоўніцтва Мінсельгасхарча і Нацыянальнай акадэміі навук. «70 % насеннага матэрыялу, які нам даецца, — селекцыя НАН Беларусі. Мы забяспечаныя сартамі пшаніцы, жыта, ячменю, рапсу і іншых культур. Нягледзячы на ўведзеныя санкцыі, у нас ёсць магчымасць забяспечваць нашу краіну сваім насеннем. Таксама мы цесна працуем з Інстытутам меліярацыі і НПЦ НАН Беларусі па жывёлагадоўлі», — сказаў на заканчэнне міністр.

Імпартная сельгастэхніка не прастойвала ні дня

Кіраўнік Мінсельгасхарча Беларусі Ігар Брыло заявіў, што, нягледзячы на санкцыі, імпартная сельскагаспадарчая тэхніка, якая раней была набыта краінай, не прастойвае і забяспечана запчасткамі.

Пры гэтым ён прызнаў, што складанасці былі, і ў міністэрстве чакалі, што санкцыі негатыўна адаб'юць на забеспячэнні рамонтна-імпартнай тэхнікі, аднак заходні бізнес сам знайшоў выйсце з такога становішча.

«Але глядзіце — ніводны імпартны камбайн у нас не стаяў (ва ўборачную кампанію). А ўсё таму, што ўсе заходнія кампаніі, дзе ён знаходзіліся — у Літве, Латвіі, Польшчы, — яны хочучы працаваць і супрацоўнічаць», — сказаў Ігар Брыло.

«Рынак Расіі і Беларусі для кампаній, якія задзейнічаны ў сельскай гаспадарцы, вельмі важны, і многія еўрапейскія кампаніі жлі за кошт таго, што пастаўлялі суды камплектуючыя для імпартных трактараў, абсталявання», — растлумачыў Ігар Брыло.

Паводле яго слоў, гэтыя кампаніі самі пачалі шукаць выйсце з сітуацыі і ў аход санкцый сталі завозіць абсталяванне, камплектуючыя праз іншыя краіны. На сённяшні дзень, удакладніў міністр, у парку сельскагаспадарчай тэхнікі Беларусі ўсяго толькі 4 % імпартных трактараў, 12 % — збожжаўборачных камбайнаў, 16 % — кормаўборачных камбайнаў.

Усё астатняе — беларускае, адзначыў Ігар Брыло, падкрэсліўшы, што апошнія гаворыць аб магчымасцях краіны забяспечваць правядзенне ўсіх палевых работ з выкарыстаннем толькі айчынай тэхнікі.

Пайшлі ў парты Расіі

Кіраўнік Мінсельгасхарча таксама нагадаў, што ў пачатку бягучага года наша краіна сутыкнулася са складанасцямі ў лагістыцы экспарту прадуктаў харчавання ў КНР. У прыватнасці, ён звярнуў увагу на закрыццё порта Адэсы, праз які ішлі пастаўкі ў Кітай.

«Таму мы паехалі праз Уладзівастоў, праз Санкт-Пецярбург, праз Наварасійск. Пачалі шукаць нейкія іншыя каналы. Спакойна грузім на Кітай нашу прадукцыю», — сказаў Ігар Брыло. У цэлым санкцыі прымуслі АПК краіны па-іншаму паглядзець на сваю работу і актывізаваць унутраныя рэзервы.

Пастаўкі беларускіх прадуктаў харчавання і сельгаспрадукцыі растуць — у Расію, Кітай і краіны далёкага замежжа, канстатаваў міністр.

300 тысяч работнікаў кормяць усю краіну

«Ва ўсіх краінах свету насельніцтва, якое жыве ў сельскай мясцовасці, пам'янаецца», — канстатаваў Ігар Брыло.

Паводле яго слоў, у Беларусі ў першыя гады незалежнасці ў аграпрамысловым комплексе працавала больш за мільён чалавек. На 1 студзеня 2022 года іх ужо менш за 300 тысяч. Як лічыць міністр, калі б на вёсцы не развівалі тэхналогіі, не мадэрнізавалі тлушчагадоўлю і іншыя сферы, цяперашніх вынікаў у сельскай гаспадарцы дамагчыся не ўдалося б.

«Трэба цяпер правільна думаць пра тую моладзь, якая вучыцца ў нашых ВНУ. Трэба, перш за ўсё, максімальна зацікавіць рэбятам. Паказаць усё найлепшае, што ёсць у сельскай гаспадарцы, каб у іх не складалася ўражанне: ай, там дзесьці гразь, нейкі беспарадак», — падкрэсліў кіраўнік Мінсельгасхарча.

Міністр лічыць, што трэба папулярываць сельскую гаспадарку і лічыцца з тым, што краіна стварыла брэнд якасных прадуктаў харчавання. Па словах кіраўніка ведамства, цяпер ідзе работа па замацаванні моладзі на вёсцы, у тым ліку праз выдзяленне жылля.

Ігар Брыло таксама нагадаў пра існаванне аграрных класаў, якіх у краіне сёння больш за 500. Міністр адзначыў, што пасля завяршэння адукацыі ў гэтых класах многія паступаюць на сельгаспеліжальнасці, хоць частка моладзі не ідзе на вёску ці ж не затрымліваецца там. Застаецца «на зямлі» каля 52 % спецыялістаў, якія атрымалі «аграрныя» дыпломы. А гэта мала.

Сяргей КУРКАЧ.

НОВЫ НАБОР У АНЛАЙН-ШКОЛУ #НАВУЧЫСВАІХБЛІЗКІ!

МТС працягвае бясплатнае навучанне людзей старэйшага ўзросту лічбавым тэхналогіям

МТС аб'яўляе аб новым наборе ў анлайн-школу лічбавай адукацыі #НавучыСваіХБлізкі для людзей старэйшага пакалення. Навучанне пройдзе анлайн і будзе бясплатным. Акрамя таго, для студэнтаў падрыхтаваны дадатковыя відэаўрокі для замацавання пройдзенага матэрыялу.

На ўроках анлайн-школы #НавучыСваіХБлізкіх выкладчыкі дапамогуць студэнтам асвоіць магчымасці мабільных прылад.

Слухачы курса навуцаўца спамапоўваць дадаткі, ствараць акаўнты ў сацыяльных сетках і месенджарах, а таксама выкарыстоўваць сучасныя тэхналогіі ў штодзённым жыцці: рабіць пакупкі ў інтэрнэт-крамах, выпісваць анлайн газеты і часопісы, аплываць камунальныя паслугі без паходу на пошту

ці ў банк, заказваць электронныя талончыкі да ўрача і многае іншае.

Адзін з важных напрамкаў — заняткі па кібербяспецы. На ўроку выкладчыкі раскажуць, як правільна ствараць паролі і настройваць акаўнты, каб асабістыя даныя не трапілі ў рукі махляроў.

А вось замацаваць веды студэнты старэй-

шага ўзросту могуць з дапамогай тэматчных відэаўрокаў. Нядаўна да іх дадаліся новыя навукальныя ролікі, якія тлумачаць, як карыстацца дадаткамі Мой МТС і МТС ТБ.

Навучанне будзе праходзіць 2 разы на тыдзень анлайн праз платформу Zoom. Курс складаецца з 10 урокаў па 1,5 гадзіны. Да заняткаў навукаўца часта падключаюцца разам з дзецьмі і ўнукамі, якія дапамагаюць сваім родным асвоіваць новыя тэхналогіі.

Зарэгістравацца на анлайн-курс можна ў салоне сувязі МТС або па нумары +375 33 9914232.

ЗАПЛАЦІ ЗА ЖЫЦЦЬ ВІСТАКІ

3 КОЖНЫМ ДНЁМ ДАРАЖЭЙ

Жыроўку мы аплачваем не паўгады, а па 25-ы дзень кожнага месяца за паслугі, атрыманыя ў мінулым месяцы. Прасцей гаварыць, у лістападзе будзем плаціць за тое, чым карысталіся ў кастрычніку. А хто не заплаціць, таму за кожны дзень пратэрміноўкі будзе налічвацца пеня ў памеры 0,3 % ад сумы доўгу.

Важны момант: пеня налічваецца аўтаматычна, і сума запазычанасці абнаўляецца кожны дзень. Напрыклад, запазычанасць складае 50 рублёў. У першы дзень пратэрмінаванага плацяжу пеня складзе 15 капеек, у другі дзень яна будзе разлічвацца па формуле: $50 \cdot 15 \cdot 0,3 \% = 50 \cdot 0,3 \cdot 0,003$. І так кожны дзень на ўсю суму, якая расце, будзе налічвацца пеня. Таму ў даўжнікоў з вялікім стажам сума пены перавышае суму запазычанасці.

Калі чалавек хутка пагасіць запазычанасць — гэта значыць, яшчэ да наступнага разліковага перыяду, то ніякіх непрыемнасцяў, як правіла, не здараецца.

А НЕ ЗАПЛАЦІЦЕ — АДКЛЮЧАЙМ ГАЗ

Як толькі ўласнік ці наймальнік праігнаруе аплату ЖКП на працягу двух месяцаў запар, спецыяльны разлікова-даведачны цэнтраў пачынаюць яго турбаваць. Гэта могуць быць званкі на хатні тэлефон як спецыяліста, так і робата, п'сьмовы напамін, а то і асабісты відзіт. Калі ў с'ямі неплацельшчыкаў ёсць дзеці-школьнікі, то можна чакаць відзіт класнага кіраўніка, уключных інспектараў міліцыі.

На практыцы не так проста адключыць некаторыя паслугі, асабліва калі ў кватэры зарэгістраваныя дзеці ці інваліды.

Само сабой, «капае» і пеня. Калі ўсе гэтыя меры не прымусяць чалавека разлічыцца за ЖКП, яму накіроўваюць заказным лістом папярэджанне аб неабходнасці разлічыцца на працягу пяці дзён, інакш будзе

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

прыпынена аказанне жыллёва-камунальных паслуг: вады, газу, электрычнасці. А раз няма электрычнасці, то дамафон не працуе, тэлевізар і інтэрнэт таксама адключаюцца.

Але на практыцы не так проста адключыць некаторыя паслугі, асабліва калі ў кватэры зарэгістраваныя дзеці ці інваліды. Ну ці, напрыклад, няма магчымасці закрыць для даўжніка доступ у ліфт. Так што некаторымі паслугамі ён усё роўна будзе карыстацца.

Трэба мець на ўвазе, што пасля адключэння аказанне паслуг аднаўляецца на працягу не больш як двух сутак пры ўмове, што аплачана не толькі запазычанасць, але і затраты, звязаныя з аднаўленнем аказання камунальных паслуг.

Праз тры месяцы ў дачыненні да неплацельшчыкаў падаюцца дакументы ў натарыяльную кантору, дзе афармляюць выканаўчыя прадпісанні на спяганне доўгу ў парадку бяспрэчных патрабаванняў. Гэта значыць, што на пагазненне запазычанасці будуць вылічвацца грошы з заробку, пенсіі і іншых даходаў. Калі ўласнік або наймальнік жылля не згодны з сумай доўгу, можна п'сьмова звярнуцца ў арганізацыю, якая налічвае плату за ЖКП. У гэтым выпадку натарыяльнае прадпісанне атрымана не будзе, а рашэнне аб спяганні запазычанасці і яе сумы прымае суд.

Калі ў даўжніка няма ніякіх даходаў, суд можа накласці арышт на маёмасць. Таксама даўжнікам за ЖКП могуць забараніць выязджаць з краіны, карыстацца мабільнай сувяззю, кіраваць асабістым аўтамабілем. Трэба мець на ўвазе, што істотная запазычанасць за ЖКП адлюстроўваецца ў крэдытнай гісторыі. А вось аплаціць жыроўку, дарчы, можна нават некаторымі картамі растрэміроўкі.

Пры ўмове выплаты асноўнага доўгу можа праводзіцца спісанне пены — па рашэннях гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў.

АД ПЕРАСЯЛЕННЯ ДА ВЫСЯЛЕННЯ

Ігнараванне аплаты ЖКП больш за паўгода пагражае самымі сур'ёзнымі наступствамі. ЖКП падаюць у суд іскі на перасяленне, высяленне наймальнікаў-неплацельшчыкаў

і прымушэнне да адчужэння жыллага памяшкання, калі размова ідзе аб уласніках.

Цяпер у нас, акрамя ўласнікаў, ёсць дзве катэгорыі наймальнікаў жылля. Гэта, скажам так, наймальнікі з савецкім стажам, то-бок тыя, хто не прыватываў жыллё да 1 ліпеня 2016 года. Да іх жыллёвы кодэкс больш лаяльны: гэтая катэгорыя неплацельшчыкаў падлягае высяленню ў судовым парадку з выдзяленнем ім іншага жыллага памяшкання, якое па агульнай плошчы менш, чым займае і/або ступае яму па сваіх спажывецкіх якасцях. У такім выпадку жыллё могуць выдзеліць і за межамі населенага пункта, у якім пражываў неплацельшчык.

А вось даўжнікоў, якія пражываюць у дзяржаўных арэндных кватэрах, гэта значыць, уключных у склад такога жылля пасля 1 ліпеня 2016 года, і інтэрнатах, высяляюць без выдзялення іншага жыллошчы.

А ШТО З УЛАСНІКАМІ?

Уладальнікам уласных квадратных метраў даецца год на пагазненне запазычанасці. Яны могуць праста разлічыцца ці прадаць сваю кватэру з наступнай аплатай пазыкі. Калі ж запазычанасць не пагазнецца, уступае ў дзеянне механізм прымушанага продажу з публічных таргоў у судовым парадку.

Факты высялення, напрыклад, з арэнднага жылля вядомыя. Уласнікі ж знаходзяцца магчымасць разлічыцца. Некаторыя ўдала карыстаюцца сваёму роду ахоўнымі граматамі — зарэгістраванымі ў кватэры непаўналетнімі або інвалідамі. Калі даўжнік пачынае хоць бы часткова аплачваць рахункі, гэта таксама ставіць на паузу пытанне аб прымушым перасяленні.

ПАРТЭР НЕПЛАЦЕЛЬШЧЫКА

Прынята думаць, што неплацельшчыкі за камуналку — маламаёмныя, пенсіянеры, маргінальныя грамадзяне. Насамрэч гэта далёка не так. Самая вялікая катэгорыя неплацельшчыкаў — тыя, хто «закруціўся і забыўся», у іх запазычанасці больш, чым месяц-два, не бывае. Але, як той казаў, яны бяруць колькасцю, бо дзякуючы ім

сума недаплат атрымліваецца вельмі вялікай.

Вядома, што ў Мінску ў новых дамах цэлыя пад'езды выкуплены замежнымі грамадзянамі. І хоць атрымаць жыроўку можна па электроннай пошце, а заплаціць анлайн, некаторыя з іх назапашваюць даўгі да чарговага візіту ў нашу сталіцу.

Асобна варта сказаць пра тых, хто памыляецца адносна сваіх абавязкаў па аплаце паслуг ЖКП. Часам спадчыннікі не плацяць, пакуль не аформіць свае долі нерухомасці. Пры гэтым забываюць пра тое, што яны маюць права аплачваць расходы па ўтрыманні маёмасці і такім чынам фактычна ўступаюць у права спадчынікаў.

Калі ў даўжніка няма ніякіх даходаў, суд можа накласці арышт на маёмасць. Таксама даўжнікам за ЖКП могуць забараніць выязджаць з краіны, карыстацца мабільнай сувяззю, кіраваць асабістым аўтамабілем.

Некаторыя лічаць, што плаціць за ЖКП трэба, калі зарэгістраваны ў ўласніку ў кватэру, а пакуль у новабудулі ідзе рамонт, не трэба. Але плаціць за ЖКП неабходна з дня ўзнікнення права ўласнасці на нерухомую маёмасць, гэта значыць, з моманту дзяржаўнай рэгістрацыі.

Для ўдзельнікаў долевага будаўніцтва, членаў арганізацый забудоўшчыкаў прадугледжаны свае правы. Як і для членаў таварыства ўласнікаў, якія абавязаны плаціць членскія ўзносы ў парадку, установаўленым агульным сходам. Ён жа прымае рашэнне па санкцыях у дачыненні да «непамятлівых» членаў таварыства ўласнікаў.

Якія ж высновы? Сёння амаль усе карыстаюцца інтэрнэт-банкігам, мабільнымі дадаткамі. У іх ёсць опцыя «аўтааплата», якую можна настроіць так, што ў п'язні дзень да 25-га числа з карткі спішыць грошы за паслугі ЖКП. Менавіта так я і зрабіла пасля атрымання жыроўкі з чырвоным штампам.

Маргарыта ДРАЗДОВА.

Факт

СУСВЕТНАЯ АРХІТЭКТУРА: ТЭНДЭНЦЫІ СУЧАСНАСЦІ

Тэматычная кніжна-ілюстрацыйная выстава «Прастора і кантэкс: сучасная сусветная архітэктур» прадстаўлена ў зале дакументаў на мастацтва Нацыянальнай бібліятэкі, паведамляе БелТА.

Выстава знаёміць з аўтарскімі канцэпцыямі, якія адлюстроўваюць актуальныя тэндэнцыі і перспектывы развіцця сучаснай архітэктуры. Прадстаўлены кнігі па праектаванні і будаўніцтве, дызайне архітэктурнага асяроддзя і найноўшыя канструкцыйныя сістэмы. Увазе наведвальнікаў прапанаваны вядомыя замежныя часопісы AIT, Architektur.aktuell, Architectural design, Architectural Digest, Architectural Record, Domus, Der Baumeister, «Проект Россия» і іншыя.

Асобны раздзел прысвечаны даследаванням па гісторыі развіцця сучаснай беларускай архітэктуры. Жывы інтэрэс выклікае часопіс «Архітэктурна і строітельство» — аўтарытэтнае выданне для прафесіяналаў у галіне архітэктуры, праектавання, будаўніцтва і інтэр'ераў, ландшафтнага дызайну, будаўніцтва. Кожны выпуск часопіса дае магчымасць чытачам быць максімальна ўключанымі ў асноўныя падзеі ў будаўнічым свеце, павысіць свой прафесійны ўзровень, даведацца аб разнастайнасці дасягненняў беларускага дойдзіцтва.

Сучасны архітэктурны будынак — маленькая мадэль адлюстравання свету. Матэрыялы, прадстаўленыя на выставе, шчодро ілюстраваныя і паслужаць бясцэннай крыніцай інфармацыі і натхнення для архітэктараў, ландшафтнага дызайнераў і даследчыкаў у галіне сучаснай архітэктуры.

Экспазіцыя прадоўжыцца да 4 снежня.

МІНЧАНІН ЗАТРЫМАЎ КУР'ЕРА

Які прыехаў забраць грошы ў яго маці

Каля васьмай вечара жыхар сталіцы паведамілі на лінію «102», што ў кватэры маці затрымаў кур'ера тэлефонных аферыстаў. Супрацоўнікі Савецкага РУУС неадкладна выбылі на месца.

Устаноўлена, што пасыльны сапраўды прыйшоў да пенсіянеркі па грошы нібыта для сына. Напярэдадні жанчыне патэлефанавалі на хатні тэлефон і расказалі, быццам апошні стаў вянчатым у ДТЗ і яму тэрмінова патрэбны грошы.

Як паведамляе ГУУС Мінгарвыканкама, пацярпелая сабрала зберажэнні і сустрэла кур'ера, але ў гэты ж момант дадому вярнуўся сын. Мінчанін зачыніў маладога чалавека ў кватэры і выклікаў міліцыю.

Следчыя распачалі крымінальную справу за махлярства.

Міліцыя нагадвае: кур'еры нясуць адказнасць нараве з арганізатарамі злчыннай схемы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375212 24-63-12, +37529 510-07-63.

Продавец: открытое акционерное общество «Витязь», 210605, г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, тел. +375 212 26-52-13.

Лот № 1. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 200/У-86275 площадью – 888 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б/2, готовность строения – 46%, расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000003000151 (право аренды).
Нац. цена: 118 921,11 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 11 892,11 бел. руб.

Лот № 2. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 200/У-86279 площадью – 449,5 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б/1, составные части и принадлежность: две пристройки, готовность строения – 42%, готовность двух пристроек – 62%, расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000003000151 (право аренды).
Нац. цена: 72 820,14 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 7282,01 бел. руб.

Лот № 3. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 200/У-86271 площадью – 288,8 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б/3, составные части и принадлежность: крыльцо, готовность строения – 68%, готовность крыльца – 100%, расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000003000151 (право аренды).
Нац. цена: 76 557,55 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 7655,75 бел. руб.

Лот № 4. Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 200/У-86273 площадью – 4722,8 кв. м,

назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б/2, готовность строения – 39%, расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000003000151 (право аренды).
Нац. цена: 744 122,07 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 74 412,20 бел. руб.

Лот № 5. Незавершенное законсервированное капитальное строение инв. № 200/У-86266 площадью – 1296,1 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б, составные части и принадлежность: пристройка, навес, готовность строения – 47%, готовность пристройки – 52%, готовность навеса – 74%, расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000003000151 (право аренды).
Нац. цена: 371 991,80 бел. руб. без учета НДС.
Задаток: 37 199,18 бел. руб.

Информация о зем. участке с кадастровым № 240100000003000151: зем. участок площадью 3,9294 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старо-Бабининовичский, 17Б, целевое назначение – земельный участок для содержания и обслуживания автотранспортного предприятия, зем. участок предоставлен продавцу на праве аренды. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Обращение по лотам № 1-5. Запрещено совершение регистрационных действий. Письмо УТИ ГУО Витебского облисполкома от 04.07.2022 № 20122/29366: запрет на совершение регистрационных действий будет снят при условии перечисления покупателем денежных средств за приобретенный предмет аукциона на депозитный счет управления

принудительного исполнения ГУО Витоблисполкома.

Дата, время и место проведения аукциона: 19.12.2022 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 17.12.2022 в 08.30 по 16.12.2022 до 17.30.

Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK301200010933 00066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВКВУ22, УНП 390477566, код операции 40901. Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия аукциона: Победитель аукциона (единственный участник, выразивший согласие на приобретение предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) обязан: в течение 10 раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона по р/с, указанным в протоколе аукциона; расходы Продавца на проведение независимой оценки, подписать договор купли-продажи в течение 20 (двадцати) календарных дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; оплатить НДС сверх цены продажи предмета аукциона. Аукцион проводится в порядке, установленном Указом Президента Республики Беларусь № 232 от 05.05.2009 г. «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов) и Положением «О порядке организации и проведения торгов по реализации имущества ОАО «Витязь» от 13.04.2021. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие

в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с-счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранн. юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отозвать от проведения аукциона. Док. информация можно получить по тел.: +375 (212) 24-63-12, +37529 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, market.vit. По ознакомлению с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. 8-0212-265383.

Год гістарычнай памяці

Прапусціўшы праз сэрца боль, альбо Яшчэ адзін помнік трагедыі

Навошта чалавек прыходзіць у гэты свет? У чым яго сапраўднае прызначэнне? Што робіць чалавек Чалавекам? Пэат Алесь Казека ўпэўнены: менавіта любоў — да жыцця, да Радзімы, да Бога. Паводле дзюво яго пазм «Марыйка» і «Медуница» сіламі педагогаў А. І. Клімянковай, Т. М. Тучковай, А. А. Залатухіна, С. Л. Бухель, а таксама навучэнцаў нашага каледжа мастацтваў створаны літаратурна-пластычны спектакль «Песня роднай зямлі».

У аснову згаданых твораў Алесь Казека (і найперш пазмы «Марыйка») ляглі ўспаміны яго маці Марыі Іосіфаўны. Факт біяграфіі: 15 чэрвеня 1942 года яна, тады падлетак і круглая сірата, са сваёй зямлянкі ў спаленнай вёсцы за 10 кіламетраў ішла ў іншую — да старэйшай замужняй сястры ў надзеі знайсці прытулак, але...

У сумна вядомыя Боркі Кіраўскага раёна (цяпер там мемарыяльны комплекс памяці спаленых вёсак Магілёўшчыны) немцы яе не пусцілі. І тым самым, як аказалася, уратавала жыццё, бо гэтую вёску і шэць суседніх паселішчаў фашысты спалілі разам з іх жыхарамі. Усяго загінула больш за дзве тысячы чалавек, у тым ліку апошняя радня Марыйкі: родны брат Шурка, сястра Вольга і двое яе малых.

...Не дзіва, што паэтычны твор, прысвечаны гэтай трагедыі, усхваляваў і захаліў будучыя акцёраў, удзельнікаў нашага тэатра-студыі «Адлюстраванне». Праз інсцэніроўку, з дыялогаў усё прыёмаў тэатралізацыі (музыкі, харэаграфіі, святла, касцюмаў, відэамаатэрыялу) студыйцам захачалася данесці да шырокага кола глядачоў змест пазмы.

Праца над літаратурнай музычна-пластычнай кампазіцыяй «Марыйка» ішла, можна сказаць, дзень і ноч, прычым досыць паспяхова. У Бялынічах, на свяце беларускага пісьменства, 6 верасня 2020 года адбылася прэ'ера спектакля, а трохі пазней, праз месяц, выступленне будучых акцёраў атрымала найвышэйшую адзнаку пры падвядзенні вынікаў міжнароднага літаратурнага конкурсу «Наша Пераможа — 75».

Пасля гэтага пэат Алесь Мікалаевіч Казека прапанаваў пашырыць праект за кошт пазмы «Медуница». У ёй праз выявы прыроды аўтар раскрывае сэнс жыцця, створанага па законах Сусвету, сцвярджае, што нічога нельга змяніць сілай, што адносіны трэба будаваць менавіта праз любоў.

Твор філасофскі і досыць складаны. Для таго каб ён быў даступным для ўспрымання і разумення шырокім колам, у тым ліку і людзей маладых, прыйшлося шукаць адмысловую трактовку ўвасаблення. І трэба сказаць, што студыйцам гэта удалося! Прапусціўшы праз сэрца пранікнёныя радкі праніклівых гісторый, і акцёры, і глядачы

спектакля змаглі дакрануцца да таго найважнейшага, з чаго ўласна і складаецца наша гістарычная памяць.

...Са спектаклем «Песня роднай зямлі» навучэнцы нашага каледжа да канца года аб'едуць усе раёны Магілёўшчыны. Да таго ж яны ўжо тройчы выступалі на сценах абласнога драматычнага тэатра, ва ўніверсітэце імя А. Куляшова, двойчы — на Дзень Перамогі. І ўсюды спектакль успрымаецца з разуменнем трагічных ваенных падзей і складанасцяў жыцця, а слёзы на вачах глядачоў — сведчанне датычнасці да нашай агульнай гісторыі...

Застаецца толькі дадаць, што праект (ініцыятар — Магілёўскае абласное аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі) ажыццявіўся дзякуючы падтрымцы галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі аблвыканкама, ўпраўлення культуры аблвыканкама, пры фінансавай дапамозе Беларускага фонду міру.

**Алена ЯРАШУК,
выкладчыца
Магілёўскага
дзяржаўнага каледжа
мастацтваў.**

Дзякуй!

ЧУЖЫ СЫН... А БЫЦЦАМ СВОЙ!

Праўду кажуць: і хітры ліс у пастку трапляе, і ў цесце можна палец вывінуць! Вос і я — сталы і не дурны чалавек як быццам, а па дарозе ў Глыбокае правароніла, прапусціла патрэбны прыпынак — выйшла не там, дзе трэба. Стано, вакол сябе азіраюся і думаю: што ж рабіць далей?

На шчасце, зусім непадалёк убачыла дамы незнаёмай вёскі і ў першым жа прасторым двары — машыну і чалавека ў рабочай вопратцы. Падышла, без ніякіх асаблівых надзей расказала пра сваю непрыемнасць (на вуліцы тым часам ужо змяралася). Мужчына выслухаў, моўкі падышоў да калодзежа, памыў рукі, камусьці патэлефанаваў па мабільным, адчыніў дзверцу машыны, сказаў: «Сядайце».

Я, ну вядома ж, адразу, ад слова, што называецца! Мы паехалі!

...Па дарозе я даведалася, што майму выратавальніку 58 гадоў (майму сыну — столькі ж), што працуе ён на чыгуны, што завуць яго Уладзімір Скробут, што ў яго тры

дачкі і тры вельмі добрыя зяці (рэдка ды ўсё ж бывае!), чатыры ўнучкі і адзін унук, што ўсе гэтыя блізкія людзі жывуць на сваёй радзіме, хоць і ў розных месцах...

За размовы, неўпрыкмет, мы, як потым даведалася, праехалі 27 кіламетраў.

У Глыбокім я папрасіла кіроўцу высадзіць мяне на першым жа прыпынку грамадскага транспарту: далей, маўляў, сама... Аднак ён давёз мяне да патрэбнага месца і пра плату нават не заўважыў...

Я даўно жыву на зямлі і ведаю, што пра людзей трэба меркаваць не па тым, як яны выглядаюць і што часам кажуць, а па тым, што і як яны робяць. На станцыі, куды вяртаўся трапіла, мне сустрэўся па-сапраўднаму добры чалавек!

На жаль, я не спытала ў яго, ці жывыя бацькі? Калі так, то шчыры дзякуй ім за выхаванне сына. Дзеля знаёмства з ім, паверце, зусім не шкада праехаць патрэбны прыпынак.

Зоя Наваенка,

Глыбоцкі раён.

Рабі добра!

ПАЧУЙЦЕ ПРОСЬБЫ ДЗЯЦЕЙ!

У календары, багатым на розныя святы, ёсць і гэта: Міжнародны дзень абароны беспрэтыўных жывёл. Для таго, каб іх было меней, у нашай краіне робіцца шмат, але ж, як мне здаецца, кропку тут ставіць рана: не-не ды і сустрэнеш на вуліцы жывёл-бяздомнікаў.

...Калі ласка, прыпыніцеся каля іх, зазірніце ў вочы, задайце самі сябе пытанне: якія яны? І тут жа ўбачыце адказ: сумныя, галодныя, няшчасныя, спужаныя, злыя... Пэралік гэты можна працягваць.

Неяк каля крамы «Прадукты» на Рэчыцкім праспекце мы заўважылі сабаку. Выгляд у яго быў страшэнна разгублены: ён то забягаў у адчыненыя дзверы гандлёвай залы, то выбягаў назад. Відавочна, хваляваўся за гаспадара, які забавіўся з пакупкамі.

Мяне, помню, вельмі ўразаіла тады, што сабака можа так востра успрымаць нават нядоўгае расстанне з чалавекам, можа так аддана чакаць. І такі дачакацца!

А вось бяздомным жывёлам цяжка: іх ніхто не любіць і не чакае. Дарослыя праходзяць міма. Яны ж вельмі часта «не чуюць» просьбаў сваіх дзяцей і ўнікаў купіць ім ці ўзяць дамоў жывёлінку з вуліцы.

Так, пра яе трэба будзе клапаціцца (і найперш занесці на агляд да ветэрынара, зрабіць прышчэпкі)... Але ж потым вы будзеце бачыць, як радуецца ваша малое (часта адно ў сям'і), як свеціцца шчасцем ягоныя вочы, як выхоўваецца ў чалавеку такое патрэбнае пачуццё адказнасці.

На мой погляд, толькі любоў і міласэрнасць могуць уратаваць свет ад раўнадушша і жорсткасці.

Таццяна Чакед,

г. Гомель.

На сваім месцы

Бяда хоць мучыць, ды жыць вучыць

...У сталым узросце чалавеку часта не спіцца: успамінаецца перажытае, перад вачыма праплываюць твары, лёсы асобных людзей. Найчасцей, вядома ж, родных і блізкіх альбо нечым адметных, здольных здзіўляць, быць прыкладам для іншых.

Сярод іх, такіх вось рэдкіх асоб, — не толькі знакамітыя пісьменнікі, артысты, мастакі, таленавітыя вучоныя, але і звычайныя вясцоўцы.

Зрэшты, слова «звычайныя» часам зусім не пра іх.

...Упершыню парог нашай Капланецкай сярэдняй школы гэтая настаўніца пераступіла даўно і настолькі маладой (ва ўсякім разе на выгляд), што дырэктар Уладзімір Іванавіч Анцыпаў ледзь не прыняў яе за новую старшакласніцу. А тут раптам малады спецыяліст, настаўніца ды яшчэ і працоўнага навучання! «Я ж мужчыну прасіў... З вольтам работы, з рукамі», — не стрымаў эмоцыі Уладзімір Іванавіч.

Тамара не змагла, не пасмела тады сказаць, што яна таксама не без рук. А вось даказаць гэта ў яе атрымалася. І нават хутка. Маладу настаўніцу амаль не спужаў пусты, няўтульны пакой з драўлянымі лаўкамі, дзе павінна была працаваць. Яна любіла і ўмела ўсюды наводзіць прыгажосць і парадак, не баялася ніякай работы. У выніку наша Капланецкая школа ўжо ў канцы жніўня з традыцыйнай раённай нарады настаўнікаў, паралельна якой праходзіла выстаўка кветак, прывезла першае месца па фларыстыцы.

А праз некалькі тыдняў непазнавальна змяніўся і пакой майстэрні! Там з'явіліся не толькі прыхаваныя да часу прылады працы, але і малюнкi, плакаты, карціны, кветкі...

Многае Тамара Рыгораўна рабіла сама. І дзяцей вучыла выпальваць на дошчачках фігуркі розных звяроў, выпілоўваць іх лобзікам, рабіць адмысловыя днушкі, шапакоўні і табурэтка, займацца фларыстыкай (у кветках патанала школа)... Вучні любілі яе прадмет больш, чым фізікультуру.

Але настаўніцы хацелася большага. У многіх

калег была, напрыклад, вышэйшая адукацыя, а ў яе — толькі тэхнікум. І каму тут будзеш расказаць, што менавіта ён, індустрыяльна-педагагічны, забяспечваў тады інтэрнат, харчаваннем і спецыяльнай падтрымкай, можна сказаць, ратаваў.

На першы погляд здавалася, што Тамара не з такіх. Ну сапраўды, якія матэрыяльныя цяжкасці могуць быць у дачкі старшыні калгаса і ўнучкі «амерыканца»?

А ўсё было проста: той старшыня не абцяжарваў сябе любімага клопатам пра сям'ю і хутка некуды з'ехаў, а замужны дзядуля, які (хадзілі чуткі) з заробкаў у Штатах прывёз чамадан грошай ды золата, не патраціўшы ні манеты, схаваў іх так, што ніхто не знайшоў да сёння...

Іншымі словамі, Тамары, каб працыць, каб адзецца і абуцца, зарабіць хоць якую капейку, прыйшлося змалку вучыцца шыць, вязаць, вышываць, ткаць, маляваць, трохі пазней — малярыць, распрацоўваць інтэр'еры кабінетаў, кіраваць машынай (а калі спатрэбіцца, то рамонтаваць...) і — ужо будучы замужам, з двума дзеткамі, — атрымаць такі вышэйшы адукацыю, стаць настаўніцай беларускай мовы і літаратуры, зрабіць свой кабінет па гэтым прадмеце найлепшым у раёне!

...Расказ пра Тамару Рыгораўну Несцяровіч будзе няпоўны, калі не скажаць пра яшчэ адно яе захаленне — вывучэнне роднага краю, яго спадчыны і, у прыватнасці, багатага народнага фальклору, які заўсёды «ўплываўся» ў праграму выступленняў вядомага ў раёне ансамбля «Калінка» пры мясцовым сельскім клубе.

...Многае, на жаль, даўно ў мінулым. Няма цяпер ні гуртка мастацкай самадзейнасці, ні клуба, ні бібліятэкі, з вёскі з'езджала і з'езджае моладзь. Але, на шчасце, у мясцовай школе па-ранейшаму звяняць дзіцячыя галасы, па-ранейшаму працуе калектыў настаўнікаў, сярод якіх і на ўсе рукі майстар Тамара Рыгораўна Несцяровіч.

Ніна Бурко,

Бярэзінскі раён.

Усмешачку!

ПРАВЕРКА ЯКАСЦІ

У той дзень бабуля прыйшла дадому шчаслівая: купіла сабе новыя прыгожыя боцікі.

Дзядуля паглядзеў на іх, пакруціў у руках, убачыў цану і стаў бурчаць, што зашмат грошай аддала, што не ў яе ўзросце ўжо насіць абутак з абцасамі, што ногі на іх павыкручвае, што малалі паначарае, што боты і наогул праз дзень разваліцца...

Бабуля, слухаючы гэта, ледзь не заплакала! Не дзіва, што ўнук, Мікіта, паспяшаўся на вырчку. Праз пару гадзін ён прыбег з вуліцы і абяваў:

— Дзядуля, ты дарэмна ляў новыя бабуліны боцікі! Я ў іх з хлопцамі ў футбол пагуляў, сем галоў забіў, уяўляеш?! І во — паглядзі: абодва цэлыя! Ніводнай дзірачкі! І ніводнага мазала.

Вольга Фядзшына,

г. Слуцк.

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА наведала холдынг «Гарызонт». Спікер верхняй палаты парламента азнаёмілася з ходам мадэрнізацыі корпусоў, у тым ліку з гэтай пашырэння медыцынскага цэнтра.

«Прэзідэнт у пачатку мінулага года наведаў дадзенае прадпрыемства. І мы бачылі тады, што тут, вядома, умовы працы для работнікаў былі, мякка кажучы, не вельмі добрымі, шмат было пустых плошчаў. Таму была пастаўлена задача Прэзідэнтам — размясціць тут вытворчасць, гэта значыць задзейнічаць у поўнай меры тыя плошчы. Гэта цэнтральная частка Мінска, і тут усё павінна мала таго што эстэтычна выглядаць, такія плошчы павінны выкарыстоўвацца як вытворчыя памяшканні або для размяшчэння тых аб'ектаў, якія будуць прыносіць прыбытак прадпрыемству», — сказала Наталля Качанова.

Буй распрацаваны графік выканання работ да 2025 года. «У плане таго кантролю, які мы ажыццяўляем за ходам рэалізацыі згаданага інвестыцыйнага праекта, мы сёння наведваем гэта прадпрыемства. Другі раз мы тут пасля наведвання кіраўніка дзяржавы. Некалькі разоў мы збіраліся ў Савец Рэспублікі, дзе абмяркоўвалі ход выканання работ, — падкрэсліла спікер. — Хачу сказаць, што ўжо дастаткова шмат зроблена. Вы бачыце, што наогул не пазнаць гэтыя памяшканні. Умовы для работы людзей, якія займаюцца выпускам высокатэхналагічнага абсталявання, суперсучаснай электронікі, павінны быць дастойныя. Мы бачым, што гэта сапраўды так. Яшчэ палепшаны ўмовы ў медыцынскім цэнтры, які будзе аказваць медыцынскую дапамогу не толькі работнікам прадпрыемства «Гарызонт», але і аказваць паслугі жыхарам Мінска. Гэта будзе добры сучасны медыцынскі цэнтр».

Акрамя таго, Наталля Качанова правяла нараду, на якой абмяркоўвалася выкананне прагнозных паказчыкаў холдынга, ход рэалізацыі 1-га этапа праекта «НеоПарк», а таксама выкананне графіка будаўніча-монтажных работ у першым і другім паўгоддзях.

Фота БелТА

«Ёсць адставанні па некаторых паказчыках. Хоць, упэўненая, вы ўкладзецца ў той тэрмін, які вызначаны. Калі зробім раней — горш не будзе, — адзначыла Наталля Качанова. — Сёння эканоміка прадпрыемства складаецца паспяхова. Гэта вельмі важна, не спыняючы вытворчасць, працаваць, нарошчваюць тэмпы. Ёсць патэнцыял для таго, каб прымаць людзей на вытворчасць. Ідзе выпуск новай, сучаснай, прадукцыі. Гэта тое, пра што казаў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка вельмі мудра сказаў: «Цэнтр горада, добрае месца, асвойваючы, самі прымайце рашэнне, што вы будзеце тут выпускаць. Але гэта павінны быць вытворчыя плошчы, дзе будзе выпускацца інвацыйная прадукцыя».

Спікер дапоўніла: часу насамрэч не так і шмат, таму тэмпы змяняць нельга. «Калі мы не будзем змяняць тэмпы і працаваць так, як мы працавалі ў адпаведнасці з графікам, то верагоднасць таго, што мы ўсё зробім свечасова, у тэрмін, высокая. Калі ёсць нейкія пытанні, мы будзем аператыўна падключача і іх вырашаць», — констатвала Наталля Качанова.

Паводле БелТА.

НА ПАРАДКУ ДНЯ

САВЕТАМ УСІХ УЗРОЎНЯЎ — БЫЦЬ

У Савец Рэспублікі абмеркавалі ўзмацненне ролі дэпутатаў на месцах

Учора ў верхняй палате парламента адбылася нарада, на якой разгледзелі прапановы Савета Рэспублікі аб узмацненні ролі мясцовых Саветаў дэпутатаў. Удзел у нарадзе прынялі старшыні сельскіх, раённых і абласных Саветаў дэпутатаў, кіраўнікі рэспубліканскіх органаў кіравання. На пасяджэнні разгледзелі заканадаўчыя навелы, а таксама абмеркавалі ініцыятывы, агучаныя з месцаў.

Прапановы — у законапраект

— Сёння мы сустракаемся для таго, каб прыняць кансалідаванае рашэнне аб тым, якія навелы і наваці мэтазгодна ўключыць, — адзначыла Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА. — Што яшчэ сёння трэба зрабіць для таго, каб органы мясцовага самакіравання эфектыўна працавалі з грамадзянскімі ініцыятывамі. Гэта прапанова была падтрымана Прэзідэнтам нашай краіны, і ўжо ў 2022 годзе вы працавалі па гэтых праграмах. Гэта прапанова была падтрымана Прэзідэнтам нашай краіны, і ўжо ў 2022 годзе вы працавалі па гэтых праграмах. Пры абмеркаванні бюджэту на 2023 год і законапраектаў, якія датычацца прагнозных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця, мы яшчэ раз вярнуліся да гэтага пытання. І былі ўнесены дапаўненні па грамадзянскіх ініцыятывах.

Старшыня Савета Рэспублікі звярнула ўвагу на тое, што на семінары-нарадзе Прэзідэнт паставіў задачу Савету Рэспублікі сумесна з абласнымі Саветамі дэпутатаў разгледзець пытанні, звязаныя з работай дэпутацкага корпуса ўсіх узроўняў:

— Неаднойчы мы разглядалі гэтыя пытанні на выязных пасяджэннях Прэзіды-

ма Савета Рэспублікі, а таксама на нарадах па ўзаемадзеянні. Мы падрыхтавалі прапановы для таго, каб іх рэалізаваць у законапраектах, над якімі зараз працуе Палата прадстаўнікоў, — падкрэсліла Наталля Качанова.

У сваю чаргу кіраўнік **Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА**, які прысутнічаў на нарадзе, заўважыў:

— Тое, што сёння такая сустрэча праходзіць у Савец Рэспублікі, — выдатна. Шэраг прапановаў, якія былі падрыхтаваны Саветам Рэспублікі ў канцы жніўня, ужо рэалізоўваюцца і знайшлі адлюстраванне ў законапраектах. Калі рыхтавалі дакумент аб Усебеларускім народным сходзе, у першапачатковым варыянце было прапісана: дэлегатамі выбіраюцца толькі дэпутаты абласных Саветаў. З улікам вашага меркавання меркаванні членаў Савета Рэспублікі, Адміністрацыі (рознныя былі падыходы) сыхліся на тым, што вобласць павінна сама вызначаць. Гэта значыць, паедуць найлепшыя, якія заслужваюць гэтага, — прадстаўнікі сельскіх, раённых, абласных Саветаў. Гэта справядліва і правільна. Датчына грамадзянскіх ініцыятывы пытанні, якія вы сёння выносілі, абмяркоўвалі, дэкліравалі, усё ідуць ад

жыцця. Нешта ўжо можна дакладваць кіраўніку дзяржавы, але па асобных пытаннях трэба, вядома, давывучыць, даабмяркоўваць.

Краіна ідзе насустрач выбарам, падкрэсліў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. «У 2024 годзе ўпершыню выбары будзем праводзіць у адзіны дзень галасавання. Усе гэтыя размовы — быць Саветам або не быць — гэта нават не абмяркоўваецца. Саветам быць, і Саветам усіх узроўняў трэба развівацца, — падкрэсліў ён. — Хацеў бы звярнуць вашу ўвагу на пытанне падбору кандыдатаў у дэпутаты. Некалькі насцяржовае дастаткова высокі працэнт колькасці выконваючых абавязкі старшын Саветаў дэпутатаў пярвічнага ўзроўня. З-за розных прычын пасля мінулых выбараў людзі пайшлі з гэтай пасады. Таму трэба падрыхтавацца і загадзя вывучыць кандыдатуры».

Ігар Сергеенка таксама звярнуў увагу на пытанні змянення адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ладу і ўзбуйнення Саветаў. «Усё павінна быць з улікам меркавання насельніцтва, з улікам выпрацаваных падыходаў, якія ўжо апрабаваны часам», — заўважыў ён.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

САВЕТАМ УСІХ УЗРОЎНЯЎ — БЫЦЬ

Рэалізаваць магчымасці ў поўнай меры

Старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні **Міхаіл РУСЫ** адзначыў, што мясцовыя дэпутаты — сур'ёзны рэсурс для вырашэння актуальных пытанняў развіцця рэгіёнаў і краіны:

— Савет Рэспублікі лічыць мэтазгодным даць старшыням Савета дэпутатаў пярвічнага ўзроўню права ўзгадняць назначэнне на пасаду кіраўнікоў арганізацый, закрываць аб'екты сацыяльнай інфраструктуры. Таксама мы прапаноўваем надзяліць Саветы дэпутатаў пярвічнага ўзроўню права аднаўляць парадак выканання работ на тэрыторыях прыдамавых і шматкватэрных дамоў, а таксама на аб'ектах знешняга добраўпарадкавання. Накіроўваць фінансавыя сродкі, атрыманыя ад продажу старых і пустых дамоў, на добраўпарадкаванне зямельных участкаў, а

Фота ВІТА

таксама на рэалізацыю праектаў, ініцыяваных грамадствам.

Як падкрэсліў Міхаіл Русы, дадзеныя паўнамоцтвы дазваляць мясцовым дэпутатам аператыўна і эфектыўна вырашаць пытанні грамадзян на месцах.

Звяртаючыся да ўдзельнікаў нарады, Наталля Качанова адзначыла, што чым больш дэпутаты працуюць з людзьмі, тым больш папулярна вырашаюцца пастаўленыя задачы:

— Гэта вялікая адказнасць: мы павінны звяртаць увагу на ўсе пытанні людзей. Трэба працягваць ініцыятыву, ведаць, чым жыць нашы людзі, і эфектыўна працаваць на месцах.

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Больш паўнамоцтваў — больш вырашаных пытанняў

Старшыня Кобрынскага раённага Савета дэпутатаў **Іван ДАЎЖУК** расказаў, што ў ходзе падрыхтоўкі да нарады разам са старшынямі сельскіх Саветаў ён абмеркаваў усе пытанні, якія былі вынесены на разгляд раней:

— Сёння мы кажам аб тым, што дэпутаты пярвічнага ўзроўню павінны быць прадстаўнікамі на Усебеларускім народным сходзе, прымаць удзел у вырашэнні важных дзяржаўных пытанняў. Сёння паўстае пытанне аб навідзены парадку, у першую чаргу на тэрыторыі сельскіх Саветаў і вёсак. Мы кажам аб тым, што трэба прадаваць пустыя участкі, каб былі сродкі для рэалізацыі грамадзянскіх ініцыятыў. Безумоўна, неабходна, каб старшыні сельскіх Саветаў актыўна прымалі ўдзел у назначэнні кіраўнікоў прадпрыемстваў на сваіх тэрыторыях, бо яны знаёмыя як з людзьмі, так і з аб'ектамі сацыяльнай інфраструктуры.

На прыкладзе свайго рэгіёна Іван Даўжук адзначыў, што дэпутаты сельскіх і раённага Саветаў ведаюць насельніцтва і рэгулярна атрымліваюць звароты з просьбай дапамагчы вырашыць тое ці іншае пытанне. Гэта сведчыць аб іх запатрабаванасці, падсумаваў старшыня раённага Савета дэпутатаў.

Самая надзейная звяно

Старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў **Алена ПАСЮТА**

расказала, што сёння асноўныя звароты грамадзян да сваіх выбраннікаў звязаны з закрыццём і змяненнем рэжыму работы сацыяльных аб'ектаў: паштовых аддзяленняў, банкаў, школ, графікам руху транспарту:

— Калі любы сацыяльны аб'ект сыходзіць з вёскі — жыццё затухае. Таму ў пытаннях аптымізацыі і ўстаўлення рэжыму работы аб'ектаў сельскія Саветы могуць стаць самым надзейным звяном: у іх уваходзяць людзі, якія абраны народам, яны непасрэдна кантактуюць на месцах з насельніцтвам і ведаюць жыццё знутры. Таму дэпутаты могуць не толькі калегіяльна абмеркаваць актуальныя пытанні, але і растлумачыць насельніцтву на месцах сутнасць праблемы або прапанаваць органу кіравання альтэрнатыву для аптымальнага рашэння.

Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла, што трэба працаваць больш адказна і эфектыўна:

— Яшчэ раз паўтару даручэнне, якое даваў Прэзідэнт: кожны на сваім працоўным месцы робіць тое, што павінен. Тады мы захаваем мір, спакой, суверэнітэт і незалежнасць краіны. Адказнасць вялікая. Вядома, голас дэпутата павінен быць чутны, важкі, ёмісты, зразумелы. І людзі павінны з павагай ставіцца да сваіх выбраннікаў. Гэта вельмі важна. Ад нашай дзейнасці, ад нашых ініцыятыў, ад нашай работы з людзьмі залежыць вельмі шмат, — рэзюмвала Наталля Качанова.

Арына КАРПОВІЧ.

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ

СВЯТАЯ СПРАВА КОЖНАГА БЕЛАРУСА

Члены прэзідыума Савета Рэспублікі прынялі ўдзел у суботніку

У сталічным парку імя 40-годдзя Кастрычніка Старшыня Савета Рэспублікі **Наталля КАЧАНОВА** разам з членамі прэзідыума, работнікамі сакратарыята і членамі Маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе правялі суботнік. Падчас работ, якія адбыліся ў мінулую суботу, удзельнікі высадзілі 80 саджанцаў ліпы і прыбралі апапае лісце.

— Штогод у краіне праводзяць суботнікі, уласна кажучы, з самага майго ранняга дзяцінства, калі яшчэ вучылася ў школе, — распавяла Наталля Качанова. — Таму заўсёды ўдзельнічаю ў гэтых мерапрыемствах. Вельмі важна рабіць чысцейшай і прыгажэйшай сваю краіну. Гэта, памойму, святая справа кожнага беларуса. Там, дзе працавала, дакладна ўжо дрэвы пасадзіла: і ў Полацку, і ў Наваполацку, і ў Мінску. Мне гэта заўсёды ў радасць. Сёння працуем з нашымі калегамі, і я кажу, што фізічная праца надае чалавеку высакароднасць, і гэта праўда. Калі ўсе разам робяць важную, патрэбную справу — гэта выдатна, нягледзячы на любое надвор'е.

Старшыня Савета Рэспублікі адзначыла, што члены Маладзёжнага парламента заўсёды прымаюць удзел у мерапрыемствах: не толькі на суботніках, але і ў пасяджэннях сеі:

— Калі мы праводзім прыёмы па асабістых пытаннях ці шэраг іншых мерапрыемстваў, з намі

заўсёды нашы маладыя калегі. Для нас гэта вельмі важна, таму што яны назіпазваюць вопыт, бачаць, чым сёння жыве краіна, працуючы над законапраектамі. Мне вельмі прыемна, што многія маладыя людзі пытаюцца, як можна трапіць у Маладзёжны парламент. Значыць, добрая слава ў гэтай структуры ёсць. Гэта ўжо другое скліканне, і я бачу зацікаўленасць. Яны больш падрыхтаваны да таго, чым займаюцца. Выдатна, што і нашы калегі прыйшлі сёння з дзеткамі. Гэта нашы традыцыі, якія павінны перадавацца з пакалення ў пакаленне.

У сваю чаргу, старшыня Пастаянай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі **Міхаіл РУСЫ**, які таксама прымаў удзел у суботніку, звярнуў увагу на галоўную мэту такіх

мерапрыемстваў: пакінуць новым пакаленням упрыгожаную тэрыторыю.

— Мы сёння высаджаем на суботніку ліпы — дрэвы, якія растуць па чатырыста гадоў. Можна, праз гадоў сто нехта ўспомніць, што тут у свой час сенатары з моладдзю саджалі гэтыя дрэвы. Мы часта едзем у які-небудзь рэгіён, захапляемся трохсотгадовым замкам. Але нам і самім трэба пакідаць добры след пасля сябе, каб і праз сто гадоў было відаць нашу працу.

Сенатар падкрэсліў, што кожны грамадзянін павінен унесці ўклад у развіццё і ўпрыгожанне Радзімы:

— Гэта вельмі важна для любога грамадзяніна краіны. З лёгкай рукі кіраўніка дзяржавы ўсе добрыя традыцыі, якія былі раней, захоўваюцца ў нашай краіне, у тым ліку субот-

нікі. Згадайце мерапрыемствы па адраджэнні малой радзімы, прывядзены нашай зямелькі ў парадок. Што галоўнае трэба ў жыцці зрабіць? Каб была сям'я, пабудаваны дом і пасаджана дрэва. У Савец Рэспублікі мы гэтыя традыцыі не парушаем, сенатары актыўна ўдзельнічалі ў пасадцы і аднаўленні лясоў, пашкоджаных бураломам, асабліва ў Магілёўскай вобласці. Традыцыйна працуем і ў Мінску, пакідаючы пасля сябе вось такія месцы. Калі-небудзь вернешся сюды, ўспомніш, як саджаў дрэвы, убачыш, як яны растуць. Расце дрэва — значыць, працягваецца жыццё.

валанцёрскіх і дабрачынных акцыяў:

— Прэзідэнт адкрывае вялікія магчымасці для маладых людзей, каб яны маглі сябе рэалізаваць, стаць сапраўды паўнацэннымі членамі грамадства, а сёння быць маладзёжнымі лідарамі і грамадскімі дзеячамі, — адзначыў Мікіта Рачылоўскі. — Падчас сённяшняга суботніка маладыя людзі разам са старшынёй Савета Рэспублікі, сенатарамі працуюць на карысць краіны, робяць унёсак у добраўпарадкаванне горада, асабліва ў год, калі ён святкуе свой юбілей. У Год гістарычнай памяці таксама вельмі важная кансалідацыя парламен-

Старшыня Маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе **Мікіта РАЧЫЛОЎСКІ** распавёў, што члены маладзёжнага парламента прымаюць удзел у грамадскіх, працоўных,

тарыяў, моладзі. Мы, маладыя парламентарыі, вучымся ў нашых старэйшых калег, пераймаем досвед.

Арына КАРПОВІЧ.
Фота Віктара ІВАНЧЫКОВА.

ЗВЯЗДА

ШТО СТАЇЦЬ ЗА ПАСПЯХОВАЙ ЖАНЧЫНАЙ?

Асаблівасці жаночага бізнесу ў сельскай мясцовасці абмеркавалі ў Баранавічах

Круглы стол у Баранавіцкім райвыканкаме сабраў актывістак Беларускага саюза жанчын, прадстаўнікоў улады, банкаўскіх структур, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і мясцовых Саветаў. Галоўнымі гераінямі дня былі бізнес-лэдзі, якія наладзілі сваю справу ў сельскай мясцовасці.

Скажам, кіраўніка фермерскай гаспадаркі «Фартуна Агра» Галіну МАТУС ведаюць не толькі ў сваім раёне, але і далёка за яго межамі. Некалі, адразу пасля развалу Бойлой вялікай краіны, яны з мужам пачыналі сваю гаспадарку з двух гектараў зямлі. Паступова нарошчвалі пасяўныя плошчы ў сотні разоў, набывалі тэхніку, шмат вучыліся, па вопыт ездзілі ў розныя краіны, многае спасцігалі на практыцы. Цяпер у кожнага з іх — па сваёй фермерскай гаспадарцы, не меншай за сярэдні калгас.

Сёння Галіна Аркадзьеўна, дарчыня, паспяхова выпускае гістфака БДУ, аграрый-практык, укараняе ў вытворчасць самыя перадавыя айчыныя і замежныя тэхналогіі, супрацоўнічае з навуковымі інстытутамі, ставіць на палях самыя смелыя эксперыменты.

Яна шмат чаго зрабіла для развіцця арганічнага земляробства. Лічыць, што экалагічная прадукцыя — задача менавіта фермерскіх гаспадарак, а не вялікіх аграхолдынгаў, бо справа гэтая надзвычай працаёмкая, патрабуе адмысловай тэхнікі і тэхналогіі. Гаспадарка Галіны Матус увесь час у развіцці, бо яе кіраўнік лічыць самай цікавай і творчай работай на зямлі.

Галіна Матус была адной з удзельніц круглага стала, дзялілася меркаваннямі з калегамі і экспертамі. Шмат цікавага прагучала на форуме, прысвечаным развіццю жаночага бізнесу на сяле. Мерапрыемства прайшло пад эгідай Беларускага саюза жанчын, ААТ «Белінвестбанк» і мясцовай улады. Менавіта названыя грамадская арганізацыя і банк вясной гэтага года падпісалі Пагадненне аб супрацоўніцтве і ўзаемадзеянні на стымуляванні прадпрымальніцкай ініцыятывы жанчын з Мінэканомікі Беларусі.

У Баранавіцкім раёне ўдзельнікі імпрэзы сабраліся нездарма. Старшыня райвыканкама Сяргей КАРПЕНКА прывёў прыклады паспяховай дзейнасці жыхарак раёна ў розных сферах народнай гаспадаркі. У іх ліку Надзея Ягрова — дырэктар ААТ «Сталовічы Агра», адной з найлепшых гаспадарак раёна, яшчэ адна паспяхова фермер з гаспадаркі «Сваяшкі» Ганна Галко.

Як высветлілася, у гэтым раёне працуюць прадпрымальніцы ў тым ліку ў такіх сферах, якія традыцыйна лічацца мужчынскімі. Дамы займаюцца лесанарыхтоўкай, рыбаводствам, рамонтам машын, будаўнічымі работамі. І, вярта скажам, дасягаюць пэўных поспехаў.

Паводле меркавання старшыні камітэта эканомікі Брэсцкага аблвыканкама Наталлі АЛЯХ-НОВІЧ, жанчыны ўсё больш узялі на сябе большы важасць. Цяпер жанчыны ўзначальваюць чвэрць арганізацый малага і сярэдняга бізнесу ў рэгіёне. Але відэачасны тэндэнцыя да павелічэння паказчыка: за студзень — верасень у вобласці было зарэгістравана 496 камерцыйных арганізацый, 349 з іх узначальваюць жанчыны.

На форуме адзначалася, што жанчына можа знайсці падтрымку падчас адкрыцця новай справы, у тым ліку атрымаць субсідыю ад дзяржавы. Але ў сель-

скага бізнесу ёсць свае спецыфічныя праблемы. Гэта найперш недахоп кліентаў і пакупнікоў, калі гаворка ідзе пра адкрыццё магазінаў і ўстаноў сферы паслуг. А вытворчы бізнес — як фермеры так і прамыслоўцы — сутыкаецца з недахопам рабочых рук. Колькасць насельніцтва прама ўплывае на працэсы. Адсюль і аб'ектыўныя цяжкасці бізнесу.

Гаварылі бізнес-лэдзі і пра перавагі свайго занятку. Напрыклад, адсутнасць канкурэнцыі альбо яе нязначнасць у сельскай мясцовасці. Апошняя падкрэсліла дырэктар гандлёвага прадпрыемства Ала КАНАНЕНКА. Яна пачынала сваю справу амаль дваццаць гадоў таму. Спачатку мела два гандлёвыя павільёны ў вёсках Перхавічы і Моучадзь, у 2010 годзе ў Перхавічах адкрыла краму. У 2010 годзе яна выкупіла ў Моучадзі пусты будынак аптэкі, правяла рэканструкцыю і адкрыла кафэ «Альтанка». Яшчэ адной перавагай прадпрымальніца назвала добразычлівыя мясцовых пакупнікоў. «Калі чую словы падзякі, узнікае жаданне працаваць далей і працаваць яшчэ лепш», — сказала прадпрымальніца. Таксама цікава расказала пра сваю справу гаспадыня аграбизнесу Наталля Сіманюк.

Усе прадпрымальніцы-практыкі былі аднадумныя ў тым, што за сваю справу брацца варта. Паводле іх меркавання, пры жаданні можна знайсці падтрымку, нават фінансавую. А ўласны бізнес дае магчымасць рэалізаваць свае часам самыя смелыя ідэі, а таксама стаць незалежнай у матэрыяльным сэнсе. Прагучалі прапановы, у тым ліку аб стварэнні асаблівых умоў для сель-

скіх бізнес-лэдзі, бо, як сказала адна з удзельніц сустрэчы, за кожнай паспяховай жанчынай перш за ўсё стаіць яе сям'я.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу краіны Марына ЛЯНЧЭЎСКАЯ адзначыла, што жанчына — заўсёды надзейны партнёр:

— Восць і прадстаўнікі падатковай службы адзначылі меншую колькасць парушэнняў на прадпрыемствах жаночага бізнесу ў параўнанні з мужчынскім. На апошняе, несумненна, уплывае той факт, што жанчыны падыходзяць да справы, вядзення справаў аднаасобна і скругляюцца.

Надзвычай важна, што жанчыны замахваюцца на сур'ёзны бізнес, яны ўжо на шэрагу прадпрыемстваў вырашаюць праблемы імпартазамышчэння. Такія падыходы трэба толькі вітаць. У нашых жанчын аграмадны патэнцыял, неабходна дапамагчы яго раскрыць.

Старшыня праўлення абласной арганізацыі Беларускага саюза жанчын, намеснік старшыні Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў Валянціна ПУХ адзначыла, што ў нашай аграрнай вобласці пытанне заняцці і самарэалізацыі сельскіх жанчын выглядае надзвычай важным:

— Сёння жанчына хоча сабе рэалізаваць і можа гэта зрабіць. А тым пытанні, якія ўздзімаюцца падчас круглага стала, будучы абмяркоўваюцца на розных узроўнях. Магчыма, іх рашэнне мы ўбачым у законапраектах, іншых дакументах.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з адкрытых крыніц.

ГАДЫ — АКТЫЎНАСЦІ НЕ ПЕРАШКОДА

У АКРУЗЕ

«Жыццё працягваецца» — такую назву зусім нядаўна абраў вакальны калектыў Вымянянскага аддзялення сацыяльнай рэабілітацыі для грамадзян пажылога ўзросту і інвалідаў, што ў Віцебскім раёне. Акрамя песень, наведвальніцы ўстаноў займаюцца харэаграфіяй і скандынаўскай хадзьбой — на заслужаным адпачынку на захваленні часу багата. Многія з жанчын аддалі шмат гадоў рабоце ў галіне сельскай гаспадаркі, з чым іх напярэдадні свята прыехалі павіншаваць дэпутат Палаты прадстаўнікоў Ірына ПАЛЯКОВА і прафсаюны лідар аграрыяў раёна Таццяна ДЗІКАНАВА.

Аддзяленне Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Віцебскага раёна ў аграпрадку Вымна адкрылася ў 2018 годзе і стала для тутэйшых пенсіянераў сапраўдным падарункам. Нарэшце, знаходзячыся на адпачынку, яны змоглі асвоіць захваленні, на якія ў маладыя гады проста не хапала часу: трэба было і дзяці выхоўваць, і працаваць, і займацца асабістай гаспадаркай. Цяпер вясковасе адзленне пад кіраўніцтвам Святланы Кузняцовай наведваюць 37 чалавек, шасцёра з іх — людзі з абмежаванымі магчымасцямі, якіх спецыялісты абслугоўваюць дома. Як на свята, тройчы на тыдзень жанчыны спяшаюцца на спорт-, арт-, танцэрапію. Для аматараў здаровага спосабу жыцця — велатэрэнажор, бегавая дарожка, стэпы; для майстрых — швейная машынка, пруткі і шыдкі. А яшчэ ў Вымне ёсць свой вакальны калектыў з людзей пажылога ўзросту, які з канцэртамі наведвае населе-

ныя пункты Падзвіння. Сёння аб'яднанне з натхнёнай назвай «Жыццё працягваецца» рыхтуецца да візіту ў аддзяленне сацыяльнай рэабілітацыі ў Янавічах. Акрамя таго, «вымянянскія дзятчаты» не раз становіліся пераможцамі раённай спартакіады «Крэатыўны ўзрост», ёсць у скарбонцы агульных перамог і дыпламы з конкурсу МНС «За бяспеку разам».

Адна з актывістак аддзялення — Святлана Багачова, цяпер ёй 71 год, але яе пашпартны ўзрост зусім не адпавядае душэўнаму. Святлана Мікалаеўна родам з Украіны, пасля пераезду на радзіму маці Вымна стала для яе другім домам. Жанчына шмат гадоў адпрацавала ў жывёлагадоўлі: даіла кароў, пасля працавала на свінаферме — выйшла на пенсію з 38-гадовым стажам у галіне сельскай гаспадаркі. Алена Прамонтасаўна Кошавая працавала загадчыцай склада запчастак для сельгастэхнікі ў мясцовым калгасе, а вясцюўцы ласкава называюць яе «ўладаркай трактараў». Кошавая і сапраўды працавала на трактары, толькі на асабістым падворку — у яе працоўнай кніжцы такой пасады няма, Алена Прамонтасаўна і сёння садзіцца за жалезнага каня — мотаблок — і апрацоўвае свае «соткі».

Па словах выконваюча абавязкі старшыні Вымянянскага сельскага Савета Уладзіміра КАСЦЮКОВІЧА, аддзяленне — у літаральным сэнсе глыток свежага паветра, бо месцаў, дзе б маглі сабрацца пенсіянеры, акрамя бібліятэкі, раней не было. Адметна, што высокія дзясягненні вымянянскага аддзялення ў раённых конкурсах абумоўлены асабістым жаданнем кожнага наведвальніка паказаць, што

«залаты ўзрост» — гэта яшчэ адзін этап узлёту.

Разам наведвальніцы аддзялення адзначаюць юбілей, дзяржаўныя святы і проста падтрымліваюць адна адну, бо некаторыя з жанчын жывуць зусім адны — дзеці і ўнукі з'ехалі ў горад, блізкіх родзічаў у вёсцы няма. Часта на «пасядзелкі» — так называюць яны свае сходы — прыязджаюць з найбліжэйшых вёсак, сябруюць паміж сабой і суседня аддзяленні. Кіраўнік вымянянскай устаноў сацыяльнай рэабілітацыі арганізоўвае экскурсійныя паездкі па Беларусі, якія з радасцю падтрымліваюць. Жадаючым у аддзяленні аказваюцца пральныя паслугі, робіцца дробны рамонт адзення, для аматараў пары маюцца паслугі лазні ў Янавічах. Адным словам, усеакавовы падтрымка і клопат аб пажылых людзях на высокім узроўні.

На сустрэчы старшыня Віцебскай раённай арганізацыі прафсаюза работнікаў АПК Таццяна Дзіканова расказала пра высокі дасягненні віцебскіх аграрыяў у бягучым сезоне і павіншавала заслужаных людзей з іх прафесійным святам — Днём работнікаў сельскай гаспадаркі. Дэпутат Палаты прадстаўнікоў па Гародкавай выбарчай акрузе Ірына Палякова распавяла наведвальнікам аддзялення пра работу ніжняй палаты беларускага

парламента, законапраекты, якія знаходзяцца ў стадыі распрацоўкі; курс знешняй палітыкі нашай краіны ў складанай сітуацыі навокал. «Наша дзяржава аказвае ўсеакавовы падтрымку пажылым людзям: для гэтага ствараюцца аддзяленні сацыяльнай рэабілітацыі, працоўныя майстэрні — месцы, дзе знаходзяць не толькі занятак даспадобы, але і аднадумцаў, новых сяброў. Шчыры дзякуй за вашу шматгадовую працу на карысць краіны ў розных сферах, і вельмі радасна, што вы ў пажаваным узросце і сёння актыўна ўдзельнічаеце ў жыцці не толькі свайго аграпрадка, але і раёна», — падкрэсліла Ірына Міхайлаўна.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
фота аўтара.

ІНІЦЫЯТЫВА Ў ДЗЕЯННІ

СУПРАЦОЎНІЦТВА

«ДеТочка» для дзетчак і не толькі

Законапраект «Аб змяненні законаў па пытаннях мясцовага кіравання і самакіравання», прыняты ў мінулых месяцы дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі ў першым чытанні, адкрые дадатковыя магчымасці для развіцця мясцовага самакіравання і кіравання на месцах. У гэтым перакананы дэпутаты і грамадскія актывісты Гомельшчыны.

У рэгіёне неабякава да сваіх населеных пунктаў людзі працягваюць ажыццяўляць сацыяльна значныя праекты грамадскіх ініцыятыў. На рэгіянальным узроўні ўпершыню абласная асацыяцыя мясцовых Саветаў дэпутатаў правяла конкурсны адбор грамадзянскіх ініцыятыў для далейшай фінансавай падтрымкі. Пераможцамі сталі 18 праектаў, прадстаўленых жыхарамі 14 раёнаў Гомельшчыны. Цэлком рэалізавалі 11 праектаў.

Адно з апошніх агульных ідэй ажыццявілі жыхары мікрараёна актыўнай жыллёвай забудовы «Маладзёжны» ў Мазыры. Доўгачаканую мару маладых бацькоў і іх дзяцей — новую гульнявую зону «ДеТочка парк» — удалося ператварыць у жыццё менавіта дзякуючы перамозе ў абласным конкурсе грамадзянскіх ініцыятыў. Упершыню ўзяла ўдзел у абласным конкурсе і склала праект ініцыятыўнай групы Мазырскай сярэдняй школы № 11. Падтрымалі ідэю таксама раённыя грамадскія арганізацыі і самі жыхары мікрараёна «Маладзёжны», на тэрыторыі якога размешчана школа.

— Гульнявых пляцовак на тэрыторыі мікрараёна горада не так шмат, таму гэты праект задумваўся не толькі як школьная гульнявая пляцоўка, а і месца сямейнага адпачынку для ўсіх жыхароў прылеглага да нашай школы дрэвы. Гэтым самым была выканана галоўная умова конкурсу — удзел у сафінансаванні расходаў на рэалізацыю праекта.

Адрэзана гульнявая пляцоўка дае магчымасць арганізаваць занятасць дзяцей і падлеткаў з удзелам бацькоў, бабуль і дзядуляў, педагогаў школы. Тут будуць праводзіцца сацыяльныя і экалагічныя акцыі, спартыўныя святы і іншыя мерапрыемствы не толькі са школьнікамі, і але і з выхаванцамі дзіцячых садкоў мікрараёна, перакананыя актывісты ініцыятыўнай групы.

— Наша дзіцячая пляцоўка і надалей будзе развівацца, папаўняцца новымі гульнявымі зонамі, абсталяваннем. У будучыні плануем праводзіць тут спартыўныя мерапрыемствы, квэсты, майстар-класы, гульнявыя праграмы з аніматарамі, — дадала Яўгенія Варановіч.

Дырэктар школы перадала словы падзякі ўсім, хто дапамог адкрыць такую неабходную зону адпачынку для дзяцей і бацькоў.

— Упэўнена, што разуменне дачынення тваёй сям'і да добрай агульнай справы стане для нашых юных наведвальнікаў стымулам беражліва ставіцца да гульнявога абсталявання і шанаваць чужую працу.

Вучні школы разам з педагогамі і бацькамі ўжо пачалі праводзіць новыя ідэі добраўпарадкавання тэрыторыі вакол гульнявой прасторы ў жыццё. Кожны клас выказаў жаданне даглядаць свае зялёныя насаджэнні, якія былі закладзеныя побач з зонай адпачынку.

— Грамадзянская ініцыятыва па добраўпарадкаванні адкрытай гульнявой пляцоўкі ў Мазыры рэалізавана пры фінансавай падтрымцы Банка развіцця Рэспублікі Беларусь, — адзначыла старшыня Гомельскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў, старшыня Гомельскага раённага Савета дэпутатаў Вікторыя ЛАДУЦЬКА. — Сёння на Гомельшчыне цалкам рэалізавана 11 праектаў грамадзянскіх ініцыятыў, накіраваных на паліп'эсненне якасці жыццядзейнасці жыхароў населеных пунктаў вобласці, паспяхова асвоена больш за 90 тысяч беларускіх рублёў. Агульная сума сафінансавання праектаў грамадзянамі і грамадскімі арганізацыямі, паводле папярэдніх ацэнак, склала каля 60 тысяч рублёў.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Фота Мазырскай сярэдняй школы № 11.

ДАРОГАМІ ПАМЯЦІ АД МАГІЛЁВА ДА БРЭСТА

Народныя абраннікі двух гарадоў абмяняліся вопытам работы па захаванні гістарычнай спадчыны

Такая форма стасункаў у дэпутатаў становіцца ўсё больш папулярнай. Старшыня Магілёўскага гарсавета **Максім ГУРЫН** тлумачыць, што кантакты з калегамі з іншых абласцей дапамагаюць не толькі даведацца пра іх работу, але і яшчэ бліжэй пазнаёміцца са слаўным мінулым роднай **Бацькаўшчыны**. Падарожжа адбылося ў рамках дэпутацкага праекта «Дарогамі гістарычнай памяці». У ім прынялі ўдзел і прадстаўнікі Маладзёжнага парламента.

Магілёў і Брэст шмат чым падобныя ў сваёй ваеннай гісторыі. У Магілёве пра мужнасць і самаадданасць абаронцаў нагадае легендарнае Буйніцкае поле, у Брэсце — крэпасць, якая першая прыняла на сябе удар ворага. Падарожжа рабілася з ухілам менавіта на такія знакавыя месцы. Тут асабліва востра адчуваецца гістарычная праўда.

— Мы спецыяльна запрасілі юных прадстаўнікоў улады з сабой. Хацелася, каб яны насыціліся гэтым духам, прасякнуліся гісторыяй, — кажа **Максім Гурын**. — Нават транспарт выбіралі з такім разлікам, каб рухацца няспешна і атрымаць як мага больш уражанняў: падарожнічалі не на аўтобусе, а па чыгунцы. І адразу з цягніка адправіліся ў Брэсцкую крэпасць.

Дэпутат Магілёўскага гарсавета, завуч школы № 34 Галіна БЯЛЯЕВА прызнаецца, што пасля экскурсіі па Брэсцкай крэпасці яшчэ доўга знаходзілася пад уражаннем ад убачанага і пачутага.

— Я наогул ўпершыню наведвала Брэст, хоць даўно марыла бабы-ваць ў крэпасці, асабліва на тым месцы, дзе абаронцы, рызкуючы жыццём, набылі ваду для дзяцей і жанчын, якія аказаліся заблакараванымі разам з імі. Я ўбачыла яна, а яшчэ шмат іншых, не менш трагічных. У крэпасці жыхары ратаваліся сем'ямі. Нам паказалі, дзе загінуў адзін з абаронцаў, прыкрыўшы сабой ад разрываў снарадаў 10-гадовага сына. Загінуў таксама яго жонка і яшчэ адзін сын. А гэты хлопчык выжыў. Адзіны з сям'і. Медыкі ледзь выхадзілі падлетка, дасталі з яго цела 13 асколкаў. Калі ён вырастаў урачом, працаваў у Брэсце. І часта бываў у крэпасці, на тым месцы, дзе ваіна адняла яго бацьку ў імя яго сям'і. Такія жывыя гісторыі кранаюць сэрца заўсёды, нягледзячы на тое, колькі часу прайшло.

Настаўніца ўспомніла, што яе вельмі абурала, калі год таму яна ўбачыла ў спісе самых непрыгожых помнікаў, якія праанансаваў амерыканскі тэлеканал CNN, Брэсцкую крэпасць.

— Як такое наогул можна было казаць?! Гэта вельмі цынічна, аб-

разліва, зняважліва да народа, які перажыў такую страшную трагедыю, — кажа яна. — Тыя, хто склаў гэты спіс, суб'ектыўна падшылі да тэмы, нават не ўнікаючы ў яе. Тут такая вялікая канцэнтрацыя болю і чалавечага гора, што адчуваеш проста фізічна. Зразуме-ла, тым, хто хоча перапісаць гісторыю, гэта невыгадна. Нават экскурсаводы казалі, што ім і цяпер перыядычна даводзіцца трымаць абарону, бо знаходзяцца псеўдагісторыі, якія нават відавочныя факты спрабуюць сказіць.

Старшыня Маладзёжнага парламента пры Магілёўскім гарсавеце Дар'я ФРАНЦІКАВА пазначыла адным з самых цікавых падарожжаў у яе жыццё.

— Калі мы, праехаўшы ноч, раніцай адразу з цягніка паўсонна пайшлі ў Брэсцкую крэпасць, думалі, што робім подзвіг. Але хутка зразумелі, што наш «подзвіг» — нішто ў параўнанні з тым, які здзейснілі геранічныя абаронцы. Тыя гісторыі хутка абганілі, нельга было без хвалявання слухаць, што перажылі людзі.

Трохдзённая паездка дала магчымасць пабываць у самых розных месцах Брэста, пазнаёміцца з цікавымі людзьмі. Як, напрыклад, жыхар Брэста **Аляксей Цікуноў**, які стварыў унікальны музей спраўднай уніформы, рыштунку і грашовых знакаў перыяду Першай і Другой сусветных войнаў.

— Музей знешне непрыкметны, размешчаны ў нейкім павільёне на рынку, але калі заходзіш унутр, адчуваеш адначасова і захваленне, і здзіўленне, і ўзрушэнне, — кажа **Дар'я**. — Неверагодна цікавы аб'ект, дзе кожная дробязь — гузік, чаравік, манетка — мае сэнс.

Яшчэ з адным незвычайным музеем пад адкрытым небам — алейі з помнікаў савецкім воінам, якія знеслі ў Польшчы, — магілёўчане пазнаёміліся ў аграгарадку **Мухавец**. Брэсцкі дэпутат і прадпрыемальнік **Наталля Ільніцкая** спецыяльна адшуквае «экспанаты» для гэтай алейі ў ваяводствах суседняй недружалюбнай краіны

і прывозіць у Брэст. На некаторых помніках ёсць падзякі і польскімі і польскімі салдатамі, якія не могуць адказаць, — кажа **Галіна Бяляева**. — Як жа цяжка нашым суседзям быць удзячнымі народу, які страціў у той ваіне больш за ўсіх.

Брэсцкія дэпутаты паказалі сваім гасцям шмат іншых цікавых куточкаў роднага горада, якія сведчаць пра больш чым 1000-гадовую яго гісторыю. А яшчэ — ну як жа без дэстага — **Белакежскую** пушчу з дрэвамі-волатамі, якія бацькі падзелі 400- і нават 600-гадовай даўніны.

— Вельмі хацелася б яшчэ раз падзякаваць нашым калегам і асабіста **старшыні Брэсцкага гарсавета Мікалаю КРАСОЎСКАМУ** за сардэчны прыём, — кажа **Максім Гурын**. — Мы абмяняліся прывітанымі абра-самі і сімвалічнымі падарункамі. А заадно падзяліліся вопытам захавання памяці пра падзеі ваенных гадоў. Прывезлі ў падарунак нашым сябрам дзве кнігі з сямейнымі гісторыямі, дзе жыхары Магілёўшчыны раскажваюць, як іх продкі перажылі ваіну. Гэтыя кнігі — праект Магілёўскага гарсавета ад пачатку да канца. І мы ўжо працуем над трэцяй кнігай.

Для прадстаўнікоў Маладзёжнага парламента падарожжа стала добрым урокам патрыятызму ад старэйшых калег. «У нас была магчымасць не толькі ўбачыць шмат чаго цікавага і пазнавальнага, але яшчэ і абмеркаваць гэта з дэпутатамі, — адзначыла **Дар'я Францікава**. — Вельмі важна, што яны нам усё гэта паказваюць. У такія моманты разумееш, наколькі прыгожая і чароўная наша краіна і наколькі важна яе цаніць і берагчы, як гэта рабілі нашы мужныя прадзеды».

Нэллі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва Магілёўскага гарсавета.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30
15 лістапада 2022 года.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦІЯ» ОБ'ЯВЛЯЄ АУКЦІОН

Організатор торгів: ЗАО «Белреалізація» (УНП 191113330), 220089, г. Мінск, ул. Уманська, 54, 4-й этаж паркінга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY
 Продавець: ОАО «Хойнінський КБО» (УНП 400056519), 247622, Гомельська область, г. Хойнінки, ул. К. Маркса, 28, тел.: +375 232 31-59-72, +375 29 135-78-72.
 Повторні публічні торги в електронній формі будуть проведені 29 листопада 2022 г. 09.00–17.00 на електронній торговій площадці BELTORGI.BY.

Предмет торгів – ВОЗДУХООНАГРЕВАТЕЛЬ (ИЗИ-2,4-220), инв. № 7090.

Начальная цена предмета торгів – 54,00 бел. руб. с НДС.
 Шаг торгів – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгів.
 Телефон для ознакомления и осмотра: +37529 698-53-53.
 Местонахождение предмета торгів – г. Гомель, ул. Б. Хмельницького, 77.
 Для участия в торгах необходимо в срок с 09.00 17.11.2022 г. по 17.00 28.11.2022 г.:

1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33PFSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреалізація».
 Организатор торгів вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгів. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгів признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
 Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгів продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгів оформляются в виде протокола. Победитель торгів (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгів оплатить сумм фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгів, и аукционного сбора. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгів – не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгів. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 01.10.2022 г.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Лепельпромшвеймбель»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Изолированное помещение с инв. № 230/D-11303 (назначение – помещение многофункциональное, наименование – административное здание, производственный цех, общая площадь – 723,2 кв. м)	83 160,00	8 316,00	4 158,00
2	Капитальное строение с инв. № 230/C-15136 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – проходная, общая площадь – 91,0 кв. м)	10 962,00	1 096,20	548,10
3	Капитальное строение с инв. № 230/C-15233 (назначение – здание многофункциональное, наименование – второй сборочный цех, общая площадь – 1 251,2 кв. м, составные части и принадлежности – подвал)	71 820,00	7 182,00	3 591,00

В отношении вышеуказанного имущества проводятся четвертые повторные торги. Стоимость снижена на 55 %. Ранее публикация о торгах размещалась в газете «Звязда» № 122 (29744) за 24.06.2022, 14 стр., № 157 (29779) от 12.08.2022, 15 стр., № 179 (29801) от 13.09.2022, 14 стр., № 194 (29816) от 04.10.2022, 15 стр.

Местонахождение лота № 1: Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Володарского, 1-2; лота № 2: Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Володарского, 1, лота № 3: Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Володарского, 1/1

Земельный участок
 Лоты расположены на земельном участке с кадастровым номером 24120000001000283, площадью 0,9829, назначение – земельный участок под производственную базу. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременений) прав: зем. участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в охранной зоне реки, водоема), код – 2,4, площадь – 0,9829 га. На часть земельного участка имеется сервитут

Дата и время проведения торгів 29 ноября 2022 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка с 10.00 16 ноября 2022 года до 16.00 25 ноября 2022 года

Условия для участия в торгах:
 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУЗЛА 3012215570040270000, код банка ALFBY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», наименование платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту ____, ОАО «Лепельпромшвеймбель», производимых 29.11.2022.
 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгів оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгів). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефону: +375293082897, +375293058650.
 3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгів в указанный в извещении о проведении торгів срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгів наивысшую цену. Результаты торгів оформляются протоколом в день проведения торгів.
 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заяв-

ление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии участника приобрести предмет торгів по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгів этому участнику аукциона.
 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Вознаграждение аукциониста – 5 % от конечной цены предмета торгів.
 Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгів после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгів. Оплата приобретенного предмета торгів должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней со дня проведения торгів.
 6. Подробнее с правилами проведения торгів можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorq.by/info/>.
 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгів. Контактное лицо для осмотра предмета торгів – Чеслав, +375299999112. Дополнительная информация по предмету торгів по тел. +375293058650, Алена.
 8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
 9. Государственная регистрация (удостоверение) договора купли-продажи недвижимого имущества и возникающих на его основании прав осуществляются Покупателем самостоятельно и за свой счет.

Информация о продавце ОАО «Лепельпромшвеймбель» в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консалтинг», тел.: 8 (017) 395-89-17, 8 (029) 392-89-06; e-mail: info.auction@tut.by (211180, Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Володарского, д. 1, УНП 300038815)
Организатор аукциона ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorq.by • сайт <https://orgtorq.by/> • telegram <https://t.me/orgtorq>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703. УНП 191224638
Продавец	ЧТУП «СТАРОВЕР», г. Фаниполь, ул. Заводская, 94, каб. 84. УНП 690714533
Ликвидатор	ООО «Правовая компания «Делегат», УНП 192660284 (+375 17) 397-97-79(+375) 296979776)

Предмет аукциона (одним лотом)

ДЕРЕВООБАБАТВАЮЩЕЕ ОБОРУДОВАНИЕ И ПИЛОМАТЕРИАЛЫ

в составе 24 единицы: аспирация, оборудование Nestro, станок строгальный WEINING Unimat U, ленточный делительный станок RAIMANN DVK, станок заточной Winter, инженерные доски – мод. Deb Lita Nature (29,954 кв. м), мод. Fishgrat 90 4/11x120x600 сорт Prime (62,64 кв. м), мод. GRANIT (36,3 кв. м), мод. Grey (149,04 кв. м), мод. FLAMMA (232,08 кв. м), мод. Chevron 45 (R/L) Prime (4,32 кв. м), мод. Winter AB (9,41 кв. м), мод. Natura 001 Rustic B (4,544 кв. м), мод. Natura 001 Rustic A1 (6,732 кв. м), мод. Raw Wood Effect Rustic A (7,63 кв. м), мод. Termo Deb Nature (100,296 кв. м), станол 1400x900x750 (2 шт.), тумба 420x500x750 (2 шт.), Maxi шкафы 800x360x1780 куб (3 шт.) и 400x360x1780 куб, Maxi Сегмент 360x360x1780 куб, погрузчик GABELSTAR-LEER SD, шпательник (лиственница) (0,33 куб. м), колья 0,027x0,031x1,5 (лиственница) (4,58 куб. м), о.0,027x0,031x1,5 (лиственница) (2,17 куб. м).

Местоположение – г. Фаниполь, ул. Заводская, 9а

Начальная цена лота (с НДС 20 %) – 148 333,06 бел. руб. (снижена на 10 %) Шаг аукциона – 7 416,65 бел. руб.

Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по демонтажу и вывозу предмета аукциона

Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию +375 (29) 6979776, Антонов В.Н.

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгів: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидир. юридич. лица с публич. торгів, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидир. юридич. лица».

С подробной информацией можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835008226000 в ОАО «Банк БельбэЗ», БИК BELBY2X, УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи – 10 (десять) дней после проведения аукциона

Срок оплаты предмета аукциона не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня проведения аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 5 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» 12.10.2022

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгів в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона: 01.12.2022 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 46. **Прим. заявлений:** с 09.00 16.11.2022 до 17.00 30.11.2022 по тому же адресу

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже имущества общества с ограниченной ответственностью «СК-ЕвроИнвест»

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгів № 2022.0.002.00133 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETPRVIT.BY, по адресу: <https://etprvit.by/>

Продавец: Общество с ограниченной ответственностью «СК-ЕвроИнвест» 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETPRVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: etprvit@mail.ru, <https://etprvit.by>

Дата и время проведения электронных торгів 19 декабря 2022 г. в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPRVIT.BY).

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 200С/1795 площадью 853,8 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Комсомольская, 28, наименование – здание нежилое, назначение – здание нежилое, составные части и принадлежности: пешеходная часть, калитка, ворота. Ограничение (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присоединением ему статуса памятного историко-культурного наследия.

Кап. строение с инв. № 200С/7793 площадью 56 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Комсомольская, 28, наименование – одноэтажный кирпичный жилой дом, назначение – здание одноквартирного жилого дома, составные части и принадлежности: с пристройкой и сенями. Вышеуказанные кап. строения находятся на земельном участке с кадастровым № 240100000002006875 площадью 0,1198 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Комсомольская, 28 (право аренды) и земельном участке с кадастровым № 240100000002006876 площадью 0,0421 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Комсомольская, 26 (право аренды) и земельном участке с кадастровым № 240100000002006876 площадью 0,0421 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Комсомольская, 26 (право аренды). Целевое назначение зем. участков – для строительства объекта «Реконструкция нежилого здания № 28 по ул. Комсомольской (памятник архитектуры) – застройка по ул. Комсомольской, 13/6, 28, 32/16 в г. Витебске – начала XX века) и нежилого здания № 26 по ул. Комсомольской в г. Витебске под размещение гостиницы «Бристоль».

Обременение: запрещение совершения регистрационных действий. Запрет на совершение регистрационных действий будет снят при условии перечисления покупателем денежных средств за приобретенный предмет аукциона на депозитный счет УПГ ГВЮ Витоблспилкома.

Нач. цена: 1 225 000,00 бел. руб. с учетом НДС. **Задаток 122 500,00 бел. руб.** Электронные торги проводятся в порядке, установленном Регламентом организации и проведения электронных торгів по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» – «etprvit.by».

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронному адресу: <https://etprvit.by>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами по электронным торгам: **до 16.00 16.12.2022.** Задаток по электронным торгам перечисляется оператору электронных торгів на р/с BY93MTBK30120001093300068782 ОАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБKY22, УНП 390477566. Код операции – 40901. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия электронных торгів: Победитель торгів (претендент на покупку) обязан: в течение 10 раб. дней после утверждения протокола электронных торгів возместить затраты на организацию и проведение торгів, оплатить услуги Оператора ЭТП согласно прейскуранту, размещенному на сайте ЭТП; в течение 11 раб. дней со дня утверждения протокола э. торгів подписать договор купли-продажи предмета э.торгів; оплатить предмет э.торгів в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, подписать охранные обязательства в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности на объект недвижимости. С подробной информацией о предмете торгів, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETPRVIT.BY, по электронному адресу: <https://etprvit.by>. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения торгів, отказаться от проведения торгів. Ознакомиться с предметом торгів можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по месту нахождения имущества по предварительному согласованию с Продавцом: Агафонов Геннадий Геннадьевич, +375 29 2773770.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Птицефабрика «Дружба», Брестская обл., Барановичский р-н, Жемчужинский с/с, 90, административное здание 1,5 км западнее аг. Жемчужин
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: ipmtorgi.by

Предмет электронных торгів

Помещение продовольственного магазина № 2 (торговое помещение), общей площадью 437 кв. м, инвентарный номер 500/D-700702, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Слободская, 135-2Н

Начальная цена с НДС 20 % – 1 381 970,88 бел. руб.
Шаг аукциона – 5 % от текущей цены

Задаток 5 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БельбэЗ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней со дня завершения электронных торгів

Условия оплаты предмета электронных торгів

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгів, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 1 % от цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения электронных торгів

Организатор электронных торгів имеет право снять предмет аукциона с электронных торгів в любое время до момента определения победителя электронных торгів без объяснения причин снятия

Извещение о проведении предыдущих электронных торгів опубликовано в газете «Звязда» от 05.07.2022

Дата и время начала и окончания электронных торгів: с 11.00 до 13.00 15.12.2022 г.

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи заявки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгів

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 14.12.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные Тел.: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

НЕСАЛОДКАЯ ХВАРОБА

За кантроль над цукровым дыябетам на 80 працэнтаў адказвае сам пацыент

У 2021 годзе колькасць пацыентаў з цукровым дыябетам у свеце перавысіла 463 мільёны, пры гэтым мяркуецца, што кожны другі пацыент не выяўлены. У Беларусі на пачатак бягучага года знаходзілася пад назіраннем больш за 360 тысяч пацыентаў з цукровым дыябетам. З іх больш за 18,5 тысячы — 1 тыпу, 338 тысяч — 2 тыпу. Штогадовы прырост колькасці пацыентаў з цукровым дыябетам у нашай краіне складае 5-8%. За апошнія 20 гадоў колькасць пацыентаў з цукровым дыябетам павялічылася ў тры разы.

НАВУЧЫЦЦА ЖЫЦЬ З ДЫАБЕТАМ

Адным з важных кампанентаў жыцця з гэтай цяжкай хваробай з'яўляецца ўменне яе кантраляваць. Для гэтага пацыенты праходзяць навучанне. У Беларусі сістэма школ здароўя для пацыентаў з цукровым дыябетам пачала фарміравацца ў 90-х гадах мінулага стагоддзя.

Школа дыябету была першай школай здароўя ў краіне. Пасля яе арганізацыі многія службы пачалі браць з нас прыклад, з'явіліся школы здароўя для пацыентаў з артрэарыяльнай гіпертэнзіяй, астмай і іншым, — згадвае **галоўны пазаштатны эндэкрынолаг Міністэрства аховы здароўя, намеснік галоўнага ўрача па арганізацыйна-метадычнай рабоце Рэспубліканскага цэнтра медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння Вольга САЛКО**.

Сёння ў Беларусі працуе 216 школ дыябету. Нядаўна працэс навучання быў удасканалены. У прыватнасці, усе праграмы ўпершыню падзелены ў залежнасці ад катэгорыі пацыентаў.

Навучыць пацыента з 2 тыпам дыябету таму, як правільна харчавацца і якая мусіць быць фізічная нагрузка, — гэта адно. І зусім іншая справа — пацыенты з 1 тыпам, якім варта цалкам жыць з гэтым захворваннем, а гэта значыць карыстацца інсулінам, падлічваць яго дозы, мяняць іх у розных сітуацыях.

Гэта рознае навучанне. Асобная катэгорыя — навучанне дзяцей і іх бацькоў. Дарэчы, на сайтах медыцынаў ёсць спасылкі, па якіх анлайн можна праслухаць праграму навучання для пацыентаў з цукровым дыябетам 1 тыпу, — расказала Вольга Салко.

Для выкладання ў школах дыябету быў падрыхтаваны метадычны дапаможнік «Школа пацыентаў з цукровым дыябетам. Асновы самакантролю і кіраванне захворваннем». У 2021 годзе складзена спецыяльная праграма навучання медыцынскіх сясцёр, якія выкладаюць у школах здароўя. На базе сталічнага медыцынскага каледжа яе прайшлі 65 спецыялістаў з усёй краіны.

НЕ ХВАРОБА, А СПАСАБ ЖЫЦЦА

Тэрапеўтычнае навучанне стала неад'емнай часткай дапамогі пацыентам з цукровым дыябетам 1 тыпу, адзначае **галоўны пазаштатны спецыяліст па эндэкрыналогіі камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама, галоўны ўрач Мінскага гарадскога клінічнага эндэкрыналагічнага цэнтра Алена ЮРЭНЯ**. Яна нагадала, што першая школа дыябету ў Мінску была адкрыта ў 1992 годзе на базе 3-й дзіцячай бальніцы. Высветлілася, што ў дзяцей, якія прайшлі тым навучаннем, нашмат радзей здараюцца ўскладненні. Вырашана было ствараць амбулаторныя школы для пацыентаў з цукровым дыябетам 2 тыпу. У 1997 годзе на базе эндэкрыналагічнага цэнтра з'явілася першая ў краіне школа цукровага дыябету 2 тыпу.

— Захаванне рэжыму пры цукровым дыябеце складае для пацыентаў, бо літаральна кожную хвіліну прыходзіцца прымаць рашэнне: ці можна сесці за руль, колькі можна з'есці, якая фізічная нагрузка магчымая і нават якія эмоцыі пацыент можа сабе дазволіць. І гэта пажыццёва. За поспех у лчэнні і кантролі за хваробай на 80% адказвае пацыент, — тлумачыць Алена Юрэня.

Эндэкрынолаг падзялілася назіраннем, што ўсіх пацыентаў і слухачоў школ дыябету можна падзяліць на тры катэгорыі. Першая — тыя, хто

хоча трымаць сваю хваробу пад кантролем і жыве пад дэвізам «Мой дыябет — не хвароба, а мой спосаб жыцця». Такія пацыенты кантралююць глюкозу не менш за чатыры разы на суткі, усё ведаюць пра сваю хваробу і сваімі пытаннямі могуць паставіць у тупік нават медыкаў. У такіх людзей ёсць усе шанцы пражыць доўгае жыццё без ускладненняў. Але такіх пацыентаў няшмат.

Другая, самая шматлікая катэгорыя, — пацыенты, якія маюць вельмі павярхоўнае ўяўленне пра сваю хваробу.

— На пачатак 2022 года ў Беларусі ва ўрачоў назіраецца больш за 2,8 тысячы дзяцей з дыябетам 1 тыпу, гэта той тып, які з'яўляецца дамінуючым у нашай краіне. Штогод лічба павялічваецца прыкладна на 200 упершыню выяўленых юных пацыентаў. І такая тэндэнцыя характэрная для большасці краін свету, дзе штогадова выяўляецца прыкладна 3-4% дзяцей з дыябетам, — расказвае **галоўны пазаштатны дзіцячы эндэкрынолаг Міністэрства аховы здароўя, дырэктар РНПЦ дзіцячай**

Нагляджычы на тое што на сённяшні дзень, якія вядуць да запуску дыябету ў дзяцей, цалкам не вывучаны, вядомая роля генетычных і следавых фактараў, якія з'яўляюцца фактарамі рызыкі развіцця дыябету 1 тыпу.

— Найперш гэта генетыка, і яе не выправіш. Дыябет 1 тыпу ў дзяцей мае ярка выражаны спадчыны кампанент. Але ніякая генетычная схільнасць не можа рэалізавацца без уплыву фактараў вонкавага асяроддзя. І гэта фактары, на якія можна уплываць. Найперш прэнатальныя: атлусценне маці, хуткі набор масы цела падчас цяжарнасці, высокая маса цела дзіцяці пры нараджэнні, нізкі ўзровень вітаміну D у маці, кесарава сячэнне, штучнае кармленне немаўляці, узрост маці, — пералічвае дзіцячы эндэкрынолаг.

Пасля нараджэння дзіцяці маюць значэнне такія фактары, як змяненне кішчачнай мікрафлоры, ранняе ўвядзенне прыкорму, які ўтрымлівае злакавыя, глютен, недахоп вітаміну D у дзіцяці, сустрэча з рэспіраторнымі інфекцыямі. Зусім нядаўна было даказана, што дзіцячае атлусценне з'яўляецца фактарам развіцця дыябету не толькі 2, але і 1 тыпу і больш ранні яго маніфестацыі. На многія з пералічаных фактараў можна уплываць.

Анжэліка Сонцава адзначае, што за тры апошнія гады ўсе дзеці ў Беларусі, якія маюць дыябет, пераведзены на аналагі інсуліну, што мае вэлікае значэнне.

— Але які б від інсулінатэрапіі мы ні прапаноўвалі, без навучання ў школах дыябету мы б не дасягнулі добрых вынікаў. У 2019 годзе добры паказчык вугляводнага абмену мелі толькі 34,6% дзяцей з дыябетам 1 тыпу. А сёння такая лічба складае больш за 40%. Адначасова незадавальняючы паказчыкі знізіліся з 35 да 27%. Павеярце, гэтыя некалькі працэнтаў поспеху прывялі да таго, што за апошнія тры гады ў нас адбылася стабілізацыя, а па некаторых хранічных ускладненнях — і зніжэнне іх колькасці. Мы бачым неспародны вынік нашых намаганняў, — рэзюмавала дзіцячы эндэкрынолаг.

— Як правіла, гэта маладыя людзі, якія, здавалася б, павінны ведаць і кантраляваць асноўныя паказчыкі пры сваёй хваробе. Але высвятляецца, што яны не валодаюць тэхнікай выканання ін'екцый інсуліну, не ведаюць месцы ўвядзення, не ўлічваюць вугляводы пры ўвядзенні інсуліну, як правіла, робяць тое па самаадчуванні. Такія пацыенты ўжо маюць ускладненні, звязаныя з дэкампаенсацыяй вугляводнага абмену. І калі першая катэгорыя прыходзіць на навучанне па ўласным жаданні, то другую прыходзіць накіроўваць прымусова, — дзеліцца Алена Юрэня. — Трэцяя катэгорыя — блізкія пацыентаў з дыябетам. Іх прыёмна бацьчы на занятках, і значыць, можна разлічваць, што ў крытычнай сітуацыі яны акажуць дапамогу сваіму блізкаму чалавеку.

НЕ ТОЛЬКІ «ДАРОСЛАЯ» ПРАБЛЕМА

Цукровы дыябет выяўляюць і ў дзяцей, прычым усё больш ранняга ўзросту.

анкалогіі, гематалогіі і імуналогіі Анжэліка СОНЦАВА.

Цяпер назіраецца тэндэнцыя амалоджвання выпадкаў цукровага дыябету 1 тыпу.

— Калі раней мы казалі пра пік маніфестацыі ў падлеткавым узросце, то летась у Беларусі колькасць упершыню выяўленых дзяцей з дыябетам 1 тыпу ва ўзросце 5-9 гадоў амаль супала з лічбай падлеткаў, якія ўпершыню захварэлі. Мяркуюцца, што да 2025 года колькасць дашкольнікаў з дыябетам 1 тыпу ў свеце падвоіцца, — дадае ўрач.

Каб своечасова прафілактаваць дыябет 1 тыпу, важна разумнае прычыны яго развіцця.

— Большасць выпадкаў дзіцячага дыябету мае аўтаімунны генез. Па-першае, гэта хранічнае захворванне. Па-другое, яно шматфактарнае. Фактары навакольнага асяроддзя і генетычная схільнасць узаемадзейнічаюць, што садзейнічае запуску аўтаімуннага адказу супраць клетак падстраўнікавай залозы, — тлумачыць Анжэліка Сонцава.

Цукразамяняльнікі: карысная альтэрнатыва, маркетынгувы ход ці шкода здароўю?

Заменнікі цукру б'юць рэкорды продажаў. Пыты на салодкіх двайнікі падарваюць урачы, якія часта выступаюць супраць звычайнага цукру, называючы яго адным з галоўных ворагаў здароўя.

Вытворцы запэўніваюць, што цукразамяняльнікі больш карысныя за цукор, і спасылваюцца на Суветную арганізацыю аховы здароўя, якая рэкамендуе памяншаць колькасць цукру ў рацыёне. Урачы не кажуць прама, што трэба пераходзіць на заменнікі і падсаладжальнікі, але, як пацвярджаюць фінансавыя справаздачы кампаній па вытворчасці заменнікаў цукру, чыстая выручка ад іх продажаў дасягае 20 мільярдў даляраў. Гэта ўжо толькі ў два разы менш, чым ад продажу цукру, і разрыў імпіла скарачаецца.

Найбольшы ўклад уносіць самы папулярны ў свеце падсаладжальнік — аспартам, ён жа E951, яго ж найбольш крытыкуюць, ён і кідае цень на ўсе падобныя рэчывы. Першае, што насцярожвае, гэта тое, што вынайзлены аспартам быў памылкова — падчас хімічных даследаў амерыканскага навукоўца, які марыў адкрыць новыя лекі ад хвароб страўніка.

Але пра свае добрыя намеры ён забыўся, калі аб аспартаме даведаліся харчовыя кампаніі-монстры. З тых часоў аспартам часцей за іншыя іранічна дадаюць у газіроўкі, жуйкі, чыпсы, соусы, ледзянцы — не самыя дружэлюбныя для страўніка прадукты.

Аднак у 1990-я вакол аспартаму ўсё ж здарыўся скандал: СМІ ў адзін голас загаварылі, што падсаладжальнік смеротна небяспечны. Хімікі высветлілі, што, награвваючыся ў арганізме, аспартам распадаецца на тры кампаненты, у тым ліку метанол, аднак у мікраскапічных дозах. Урачы з ЗША пасля шумілі правялі маштабнае даследаванне аспартаму і па яго выніках прызналі падсаладжальнік абсалютна бяспечным.

На некаторых расійскіх заводах, дзе вырабляюць нізкакаларыйную газіроўку, вельмі выгадна аспартам, які зніжае себестоіць, не дадаюць менавіта з-за яго дрэннага іміджу, змяняючы на іншы падсаладжальнік — E952, або цыкламат натрыю. Гэта таксама ветэран на рынку салодкіх дабавак. Міністэрства аховы здароўя Злучаных Штатаў прызнала яго бяспечным і дазволіла ў канцы 50-х гадоў

мінулага стагоддзя, аднак праз 12 гадоў рэчыва ў тых жа ЗША забаранілі.

Зрэшты, амерыканскія даследаванні не пераканалі ўрачоў і чыноўнікаў з Еўропы, Канады, Аўстраліі, бо даследчыкі кармілі цыкламатам натрыю паўкоўку, анатомія і метабілізм якіх моцна адрозніваюцца ад чалавечых. Прычым давалі жывёлінам штодня проста гіганцкую дозу цыкламату — столькі ж, колькі ў палове тысячы слоікаў дыетэчнай газіроўкі. На рак у выніку захварэлі ўсяго толькі 8 паддоследных з 240, але неспароднай сувязі з ужываннем цыкламату натрыю так і не ўстанавілі. Таму ва ўсіх развітых краінах, акрамя ЗША, цыкламат ніко не забараняў, а перакананае даследаванне аб яго шкодзе і «чарнуха» ў СМІ, як запэўніваюць некаторыя навукоўцы, — нішто іншае, як змова ад вытворцаў цукру.

Цыкламат натрыю трапіў пад забарону роўна ў той момант, калі выручка ад яго продажаў дасягнула мільярд даляраў, а продажы цукру ўпершыню ў гісторыі замарудзіліся. Дадаваць яго ў напоі, выпечку стала нывыгадна не толькі з пункту гледжання маркетынгу, але і з прычыны банальнага разліку: нягледзячы

на тое, што цыкламат натрыю ў дзесяць разоў даражэйшы за цукор, расход падсаладжальніка ў 50 разоў меншы. Гэта значыць, замест дзвюх шклянцаў цукру ў торт можна замашаць чайную лыжку цыкламату.

Але цікава, што супраць яшчэ аднаго падсаладжальніка з нулявой каларыйнасцю — сукралозы — верхаводы цукровага бізнесу нічога супраць не маюць і ў СМІ яе не крытыкуюць, хоць сукралоза ў 600 разоў саладзейшая за цукор. А ўсё таму, што сукралозу робяць са звычайнага бракувага цукру. І хоць яго хлэрваюць для гэтага, усё роўна бяжыцца няма чаго, запэўніваюць тэхнолагі. Апасцацца, аказваецца, трэба іншага — таго, што замест сукралозы могуць насыпаць банальны цукар. І так робяць, бо сукралоза ў вытворчасці даражэйшая, а на смак і па колеры яна і цукар — адно пад адно.

Большасць прафесійных сродкаў па доглядзе за зубамі ўтрымлівае падсаладжальнікі кіліт. Гэты салодкі кампанент робяць з бярозы і кукурузы. Для чалавека ён бяспечны, а бактэрыі, здольныя выклікаць карыес, проста не могуць кіліт ператравіць.

Здароўе на талерцы

Прыродны антыбіётых

Навукоўцы распавялі аб карысці ўжывання пасты з кунжуту

Ужыванне пасты тахіні з молатага кунжуту раніцай можа зберагчы чалавека ад безлічых хвароб. Па словах навукоўцаў, гэты прадукт, як прыродны антыбіётых, здольны прадухіліць хваробы: пачынаючы з прастуды і заканчваючы анкалогіяй. Аб гэтым паведаміла турэцкае выданне *Türkiye*.

развіцця інсульту і іншых праблем з сэрцам.

Акрамя таго, гэты прадукт можа надаць бадзёрасці тым, каму складана працягнацца. Для гэтага дастаткова з'есці дзве-тры лыжкі тахіні раніцай.

Таксама вучоныя адзначылі, што ў кунжуте ёсць вітамін С, які садзейнічае абароне цела ад шкодных рэчываў, вірусаў і бактэрыяў. Апроч гэтага, паста можа вывесці з арганізма таксіны і яды, тым самым прадухіляючы атручванне.

Тахіні дае станоўчы эффект і пры яе рэгулярным спажыванні, прадукт паляпшае памяць і ўмацоўвае нервовую сістэму, дадалі вучоныя.

У гэтай пасце змяшчаюцца клетчатка, бялок, кальцій і іншыя вітаміны. З-за высокага ўзроўню антыаксідантаў яна чысціць кроў, зніжае ўзровень халестэрыну і ўмацоўвае сардэчна-сасудзістую сістэму. Таксама яе ўласцівасці здольныя зменшыць рызыку

Клімат планеты

Градус праблемы

Даследчыкі ўстанавілі самую экстрэмальную хвалі цяпла ў свеце

Навукоўцы Брыстальскага ўніверсітэта выявілі рэкордную па інтэнсіўнасці хвалі цяпла, пры гэтым некаторыя з іх засталіся незаўважанымі дзесяцігоддзі таму. Вынікі даследавання апублікаваны ў часопісе *Science Advances*.

выклікала павышэнне тэмпературы да 38,4 градуса.

Пры гэтым навукоўцы прыйшлі да высновы, што хвалі цяпла ў далейшым будуць становіцца яшчэ больш гарачымі па меры ўзмацнення змяненняў клімату.

На думку вучоных, такія сур'ёзныя прыродныя з'явы маглі застацца

Як адзначаюць эксперты, экстрэмальная хвалі цяпла, якая ўзрушыла ўвесь свет, была зафіксавана ў заходняй частцы Паўночнай Амерыкі мінулым летам. У той жа час 29 чэрвеня ў Брытанскай Калумбіі (правінцыя Канады) была выяўлена рэкордна высокая тэмпература — 49,6 градуса.

Аднак новае даследаванне паказала, што гэтая хвалі не была рэкорднай: навукоўцы выявілі пяць іншых хвалі цяпла па ўсім свеце, якія былі яшчэ больш сур'ёзнымі. Хоць хвалі выклікалі не такія высокія лакальныя тэмпературы, гэта не гаворыць аб іх меншым уздзеянні, падкрэсліваюць спецыялісты.

Так, самая інтэнсіўная хвалі з калі-небудзь зафіксаваных у свеце назіралася ў Паўднёва-Усходняй Азіі ў красавіку 1998 года, калі тэмпература дасягнула 32,8 градуса. Яшчэ адна рэкордная хвалі зафіксавана ў лістападзе 1985 года (36,5 градуса). На поўдні ЗША ў ліпені 1980 года таксама адбылася магутная па інтэнсіўнасці цеплавая хвалі, якая

незаўважанымі з-за ўзнікнення ў больш бедных краінах. Разам з тым спецыялісты падкрэсліваюць важнасць вывучэння змяненняў тэмператур, паколькі гэтыя даныя дапамогуць людзям і прыроднай экасістэме адаптавацца да новых рэалій.

«Змяненне клімату з'яўляецца адной з самых сур'ёзных глабальных праблем са здароўем нашага часу, і мы паказалі, што многія хвалі цяпла за межамі развітога свету засталіся практычна незаўважанымі», — адзначыў суаўтар даследавання прафесар кліматалогіі Брыстальскага ўніверсітэта Дан Мітчэл.

Хвалі цяпла — экстрэмальная прыродная з'ява, звязаная са значным пацяпленнем, якое распаўсюджваецца ў пэўным кірунку. Такія з'явы выклікаюць моцныя лясныя пажары, якія багатыя значным пашкоджаннем інфраструктуры і стратай ураджаю.

Ад пачатку свету

Плады выжывання

Названы ўплыў смерці дыназаўраў на развіццё флоры

Навукоўцы Лейпцыгскага ўніверсітэта назвалі ўплыў смерці дыназаўраў на развіццё старажытнай флоры. Аказалася, што, нягледзячы на звесткі больш ранніх даследаванняў, гібель буйных траваедных жывёл не закранула эвалюцыю дрэў з вялікімі плодамі. Вынікі працы апісаны ў артыкуле ў часопісе *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*.

Спецыялісты правялі аналіз выкапняў і сучасных пальмаў, падчас якога стала магчыма прасачыць генетычныя змяненні ад старажытнасці да нашых дзён. Высветлілася, што многія віды пальмаў тысячы гадоў таму мелі буйныя плоды, а на ствале і лісці былі шыпы і калючкі. Акрамя таго, хуткасць з'яўлення новых відаў пальмаў з невялікімі плодамі пасля смерці заўраподаў замарудзілася, пры гэтым хуткасць росту раслін з вялікімі плодамі засталася ранейшай. У выніку навукоўцы даказалі даўнюю здагадку: на эвалюцыю пальмаў з буйнымі плодамі выміранне дыназаўраў ніяк не паўплывала, вера-

годна, з-за таго, што дробныя жывёлы таксама былі здольныя з'есці плод і разнесці насенне.

Атрыманьня звесткі дазваляюць навукоўцам распрацаваць прагназаванне будучых экалагічных змяненняў — як смерць існуючых відаў паўплывае на расліны.

Біялогія з анатоміяй

Гены і асяроддзе

Вучоныя параўналі блізнят, якіх выхоўвалі ў розных сем'ях

Даследчыкі скарысталіся рэдкай магчымасцю вывучыць аднаікавых двойнят, якія былі разлучаны ў раннім узросце, выхоўваліся ў розных краінах і сем'ях, і паведамляюць аб дзіўных выніках.

Пара двойнят нарадзілася ў Паўднёвай Карэі ў 1974 годзе і была разлучана ва ўзросце двух гадоў пасля таго, як адна з дзяўчынак згубілася на рынку. Дзіця даставілі ў бальніцу, і, нягледзячы на спробы яе бялагічнай сям'і знайсці дачку, апошняю ў рэшце рэшт удачарыла пара з ЗША. Двойняты ўз'ядналіся ў 2020 годзе, паведамляе *Science Alert*.

Вядома, паміж гэтай парай было шмат агульнага, але меліся і прыкметныя адрозненні, што прадугледжваюць неабходнасць пераасэнсавання таго, якая частка нашага інтэлекту залежыць ад нашых генаў,

а якая — ад асяроддзя, у якім мы жывём.

«Падобнасці былі відавочныя ў асобе, самаацэнцы, псіхічным здароўі, задаваленасці працай і медыцынскай гісторыі жыцця», — паведамілі даследчыкі.

Нягледзячы на многія падабенствы, у тым

ліку ў галіне псіхічнага здароўя і задаваленасці працай, блізнок, які вырас дома ў Паўднёвай Карэі, атрымаў больш

выпадкаў паміж імі была істотная розніца ў 16 балаў.

Прычына такіх адрозненняў вучоным не зразумелая. Даследчыкі адзначаюць, што ў дарослым узросце дзяўчынка-блізнок з ЗША перанесла тры страшэнныя мозгу, з-за чаго яна адчула сябе «іншым чалавекам». Аднак немагчыма дакладна сказаць, ці паўплывала гэта на вынікі кагнітыўных тэстаў.

Як паведамляецца, дадзенае даследаванне пацвердзіла ідэю аб тым, што пэўныя рысы паводзін могуць заставацца нязменнымі, нават калі дзеці выхоўваюцца ў розных умовах: напрыклад, абодва блізныкі атрымалі высокія балы з пункту гледжання ўзроўню добраасмленнасці і самаацэнкі.

Пласты гісторыі

Асаблівае месца

Побач са Стоўнхэнджам знайшлі загадкавыя вялізныя ямы

Як паведамляецца, навукоўцы выявілі сотні вялікіх ям, кожная шырынёй больш за 2,4 метра. Некаторыя з іх, напэўна, былі створаныя рукамі чалавека тысячы гадоў таму. Самая старая і самая вялікая з ям мае шырыню больш за тры метры і глыбіню 1,85 метра. Пра гэта паведамляе *Science Alert*.

Для чаго выкарыстоўваліся гэтыя вялікія

ямы, невядома, але даследчыкі падазраюць, што яны некалькі звязаныя з «доўгачасовым цырыманіяльным структураваннем» Стоўнхэнджа. Як паведамляецца, ямы былі створаны прыкладна ў 8000 годзе да н.э. Мяркуюцца, што яны створаны з татэмнымі слупамі, прыладамі для палявання на тураў і назіраннямі за Месяцам.

Сам Стоўнхэндж быў пабудаваны ўсяго каля 5000 гадоў таму.

«Выяўленне найбуйнейшай вядомай ямы эпохі ранняга мезаліту

на паўночным захадзе Еўропы паказвае, што гэта было асаблівае месца для абшчын паляўнічых-збіральнікаў за тысячы гадоў да таго, як

былі ўзведзены першыя камяні», — заявілі навукоўцы.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ОАО «Гомельоблрелкма» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже жилого помещения государственного жилищного фонда – ТРЕХКОМНАТНОЙ КВАРТИРЫ, находящейся в собственности Гомельского республиканского унитарного предприятия электроэнергетики «Гомельэнерго» (РУП «ГОМЕЛЬЭНЕРГО») – далее ПРОДАВЕЦ
Дата и время проведения аукциона: 19 декабря 2022 года в 11.00.
Место проведения: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга»

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Квартира № 1, инв. № 311/Д-11806 в блокированном жилом доме, назначение – квартира, наименование – квартира № 1. Адрес: Гомельская обл., Ветковский р-н, Даниловичи с/с, аг. Даниловичи, ул. Советская, 14-1. Состоит из 1/2 части кирпичного жилого дома с двумя верандами, с надворными постройками: убоорной, сараем. Общая площадь 51,5 кв. м, жилая площадь 33,8. Число комнат: 3	33 521, 74	670,43

ПРОДАВЕЦ: Гомельское республиканское унитарное предприятие электроэнергетики «Гомельэнерго» (РУП «ГОМЕЛЬЭНЕРГО»), 246001, г. Гомель, ул. Фрунзе, 9.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контактным тел.: 8 (02330) 26441 – Асистент Михаил Сергеевич.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Желающие принять участие в аукционе, лично, либо через своего представителя в установленный в извещении срок, обязаны:
 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора аукциона (ОАО «Гомельоблрелкма» филиал «Эксперт-Услуга»:** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBVBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204 назначение платежа – задаток за участие в аукционе 19.12.2022 г. по лоту № 1.
 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **в 16 ноября 2022 г. по адресу:** г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Принимать заявления для участия в аукционе заканчивается **15 декабря 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, их подлинники для последующего заверения копий организатором аукциона – для юридического лица, зарегистрированного в установленном порядке на территории Республики Беларусь; легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (должна быть произведена не ранее чем за шесть месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский или русский язык – для юридического лица, не зарегистрированного в установленном порядке на территории Республики Беларусь. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность; представителем физического лица – документ, удостоверяющий личность представителя, и нотариально заверенная доверенность; представителем юридического лица (в том числе уполномоченным должностным лицом) – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление на участие в аукционе. В течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона участнику, отказавшемуся от участия в аукционе, будет возвращена сумма внесенного им задатка. Невяка участника аукциона на аукцион признается отказом в его участии. Сумма внесенного задатка возвращается по письменному заявлению участника аукциона в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, либо для участия в нем явилось только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе.
Победитель аукциона (единственный участник несостоявшегося аукциона) обязан: в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона возместить Организатору затраты на организацию и проведение аукциона, об утвержденной сумме которых уведомляется до начала аукциона; представить копии платежных документов, подтверждающих их возмещение; подписать с Продавцом договор купли-продажи жилого помещения **в течение 12 (двенадцати) рабочих дней** после утверждения протокола о результатах аукциона. **Продавец предоставляет рассрочку оплаты жилого помещения на 3 (три) года.**
Условие оплаты предмета аукциона – выплата Продавцу стоимости предмета аукциона, сформированную в установленном порядке равными долями в течение 36 месяцев (согласно договору купли-продажи).
 В случае отказа (уклонения) победителя аукциона от подписания протокола о результатах аукциона и (или) договора купли-продажи жилого помещения, а также от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона внесенный им задаток возврату не подлежит. При уклонении одной из сторон от подписания договора купли-продажи жилого помещения другая сторона вправе обратиться в суд с требованием о понуждении заключить договор, а также о возмещении убытков, причиненных уклонением от его подписания.
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи жилых помещений государственного жилищного фонда на аукционе, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 17 ноября 2010 г. № 1695.
 Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база».
Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».
Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-53, 8 (029) 651-22-19, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белцветмет», Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 42/2, район аг. Гатово
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов:
грузовой специальный самосвал MAZ-4570 43-327,
 р/н 5МК Т 3356, 2011 г. в., инв. № 4235,
 по адресу: Минский р-н, Новодворский с/с, 42/2, район аг. Гатово. Начальная цена с НДС: 17 640,00 бел. руб.
 Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на расчет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBYBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов	100 процентов от цены продажи предмета торгов оплачиваются в течение 10 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 5 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право выставить предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Извещение о предыдущих электронных торгах опубликовано в газете «Звязда» от 08.10.2022

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 28.11.2022 г.

Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 25.11.2022 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17 373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ВЫИГРЫВАЙ С ONLINER 28»

- Организатором рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Онлайнер», юридический адрес: 220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 100/7, 2-й этаж, зарегистрированное в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190657494, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом 25.06.2014.
- Заинтересованное лицо рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «МИ БАЙ», юридический адрес: 220007, г. Минск, ул. Аэродромная, 125, пом. 21, зарегистрированное в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 291478180, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 26.06.2017.
- Сроки проведения рекламной игры: с 10.10.2022 по 26.12.2022 (включая период проведения розыгрыша, вручения призов и публикацию результатов проведения рекламной игры).
- Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4235, выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 15.09.2022.
- Количество участников рекламной игры – 1503 чел.
- Информация о призовом фонде:
 Размер призового фонда рекламной игры составляет 8233 (восемь тысяч двести тридцать три) белорусских рубля 20 (двадцать) копеек. Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью.
- Информация о победителях рекламной игры:

№ п/п	Фамилия, инициалы победителя	Сведения о выигрыше
1	Ещенко В.Г.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
2	Пецко К.А.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
3	Акулович Е.А.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
4	Дементьев В.Ю.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
5	Саникович А.В.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
6	Коротков А.Ю.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
7	Жуковская А.В.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
8	Новик Е.В.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
9	Федорович П.Г.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
10	Точилев А.Н.	Приз (тур № 1) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
11	Лойко Е.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
12	Ткачев М.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
13	Логунов В.Н.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
14	Жевнов М.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
15	Ющенко Э.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
16	Нехай В.С.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.

17	Савицкий В.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
18	Крутилин С.Д.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
19	Стародубец К.А.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
20	Михейка Н.М.	Приз (тур № 2) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
21	Гаджинский Т.Т.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
22	Шаповалов Д.В.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
23	Урбанович А.Е.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
24	Князев С.А.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
25	Борисевич А.Н.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
26	Козырев Н.В.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
27	Подпороинов Д.С.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
28	Асташенок Э.В.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
29	Заяц Д.В.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
30	Шаков М.А.	Приз (тур № 3) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
31	Милованов Д.М.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
32	Ремнёв В.А.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
33	Чумак А.И.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
34	Янкович И.С.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
35	Тимошенко С.С.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
36	Прилищ Д.А.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
37	Захаров С.О.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
38	Янович В.А.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
39	Кузьменков П.В.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.
40	Василькевич В.П.	Приз (тур № 4) – ТВ-приставка Xiaomi Mi Box S PFJ4086EU (MDZ-22-AB), денежные средства в размере 5,83 бел. руб.

8. Для получения приза победители должны явиться не позднее 26.12.2022 (включительно) по адресу: г. Минск, ул. Старовиленская, 100/7, 2-й этаж, предварительно связавшись с Организатором рекламной игры по номеру многоканального телефона + 375 (29) 514 35 24.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«МЕГА ДВИЖ»

Настоящая рекламная игра «МЕГА Движ» (далее – Игра, Рекламная игра) проводится в соответствии с условиями настоящих Правил проведения Рекламной игры «МЕГА Движ» (далее – Правила), согласно требованиям законодательства Республики Беларусь, без взимания платы с участников Рекламной игры.

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Яскрава», Республика Беларусь, 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, оф. 902, УНП 191548102, зарегистрированное 16.11.2011 решением Минского городского исполнительного комитета в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191548102.

2. Заинтересованные лица Рекламной игры.

Заинтересованным лицом Рекламной игры является: Унитарное предприятие «А1» (далее – А1), УНП 101528843, 220030, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Интернациональная, д. 36-2.

3. Территория проведения Рекламной игры.

Территория проведения Рекламной игры: магазины А1, пункты продаж и обслуживания официальных дилеров А1 (ООО «Линктелеком» и ООО «Палом сервис») и жилые помещения, являющиеся местом жительства участников Рекламной игры, которые расположены на территории населенных пунктов Республики Беларусь по адресам, где есть техническая возможность подключения фиксированного интернета А1.

Брестская область: г. Брест;
Витебская область: г. Витебск, г. Новополоцк, г. Полоцк;
Гомельская область: г. Гомель, г. Светлогорск, д. Пригородная;
г. Добруш, г. Речица, д. Берёзки, г. Жлобин, аг. Улуговы, г. п. Чёнки;
Минская область: г. Минск, г. Солигорск, аг. Ждановичи, д. Колице, аг. Ратомка, д. Большой Тростенец, д. Боровляны, аг. Гатово, д. Лесковка, аг. Лесной, д. Узарые;
Могилевская область: г. Могилёв, г. Бобруйск.

4. Период проведения Рекламной игры.

Период проведения Рекламной игры: с 17.11.2022 по 17.02.2023.

5. Комиссия по проведению Рекламной игры.

Для контроля за соблюдением Правил, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры (далее – Комиссия) в следующем составе:
Павлючик Ирина Викторовна – индивидуальный предприниматель;
Богдусевич Ирина Сергеевна – ведущий специалист ООО «Яскрава»;
Бельская Анна Николаевна – ведущий специалист ООО «Яскрава»;
Кулиничкина Марина Артуровна – специалист отдела по разработке тарифов и услуг Унитарного предприятия «А1»;
Гурина Елена Игоревна – начальник отдела по разработке тарифов и услуг Унитарного предприятия «А1».

6. Наименование товаров (работ, услуг) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.

Игра проводится в целях увеличения количества абонентов фиксированной связи А1 тарифного плана линейки «МЕГА».

7. Участники Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры могут быть физические лица, достигшие 18 лет, – граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, и выполнившие все условия участия в Рекламной игре.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства. Члены Комиссии не могут быть участниками Рекламной игры.

8. Состав и размер призового фонда.

Призовой фонд Рекламной игры составляет **84 688,59** (восемьдесят четыре тысячи шестьсот восемьдесят восемь) белорусских рублей 59 копеек и формируется за счет денежных средств Заинтересованного лица. Призовой фонд Рекламной игры включает следующий приз (далее – Приз):

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры

Наименование	Количество, ед.	Стоимость за ед., белорусских рублей	Всего стоимость, белорусских рублей
Л/а Nissan TERRANO D10F MY19 1,6 M/T 2WD ELEGANCE PLUS, коричневый металл, год выпуска 2022, VIN ZB8NSNGA569094156, Россия	1	73 700,00	73 700,00
денежные средства на уплату подоходного налога в размере (далее – Приз)		10 988,59	10 988,59
			84 688,59

9. Условия участия в Рекламной игре.

9.1. Для участия в Рекламной игре участнику необходимо:

9.1.1. В период с 17.11.2022 по 15.01.2023 заключить договор об оказании услуг по сети фиксированной связи А1 с выбором тарифного плана линейки «МЕГА» по технологии Ethernet или GPON по адресу подключения жилого помещения в населенных пунктах согласно тер-

ритории проведения рекламной игры по адресам, где есть техническая возможность подключения фиксированного интернета А1, обратившись в магазины А1, в пункты продаж и обслуживания официальных дилеров А1 (ООО «Линктелеком» и ООО «Палом сервис») либо к представителю А1 во время его визита по адресу подключения.

При этом, по адресу, для которого производится подключение услуг фиксированной связи А1, не должно быть активных подключений по технологии Ethernet или GPON за последние 30 дней.

9.1.2. В период с 17.11.2022 по 29.01.2023 после заключения договора об оказании услуг зайти на сайт mega.A1.by, ознакомиться с настоящими Правилами и заполнить форму регистрации в Рекламной игре, указав в ней свои достоверные данные, а именно:

- фамилия (обязательно), собственное имя (обязательно), отчество (обязательно, если таковое имеется) (далее – ФИО);
- номер договора (обязательно);
- дата заключения договора (обязательно);
- адрес электронной почты (желательно);
- контактный номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи Участника в международном формате (обязательно).

В соответствии с полем проставить галочку согласия на участие в Рекламной игре и на обработку персональных данных в целях проведения Рекламной игры.

9.1.3. На дату 29.01.2023 находиться в статусе «активен» как абонент фиксированной связи А1.

9.2. При каждом выполнении условий п. 9.1 настоящих Правил Участнику Игры присваивается один порядковый номер.

10. Место, дата, время и порядок проведения Розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших Участников Рекламной игры.

Место проведения розыгрыша – г. Минск, ул. Интернациональная, д. 36 (магазин «А1»).

Таблица № 2. Розыгрыш Призов

Дата и время розыгрыша	Период заключения договоров	Период регистрации на сайте и даты согласия на участие в игре и обработки персональных данных	Призы для розыгрыша, количество
01.02.2023, в 17:00	с 17.11.2022 (00:00:00) по 15.01.2023 (23:59:59)	с 17.11.2022 (00:00:00) по 29.01.2023 (23:59:59)	Приз, 1 штука

10.1. К моменту розыгрыша призового фонда формируется список участников, выполнивших условия участия в Рекламной игре в соответствии с п. 9 настоящих Правил (далее – Список), на основании заключенных договоров. Список содержит следующие данные: ФИО участника, номер телефона, номер и дату договора. Список формируется по дате заключения договора об оказании услуг по сети фиксированной связи А1 по технологии Ethernet и GPON. В рамках одной даты формирование производится по ФИО в алфавитном порядке.

10.2. Для розыгрыша используется лототрон и карточки с номером договора. Определение выигрышного номера происходит путем извлечения карточки из лототрона в случайном порядке. Выигравшая карточка в лототрон не возвращается.

10.3. Дополнительно, после определения основного победителя определяется один резервный победитель. Резервный победитель определяется способом аналогичным определению основного победителя.

11. Срок и способ информирования победителей розыгрыша, место, порядок и сроки вручения призов.

11.1. Победитель Рекламной игры извещается о выигрыше в течение 2 рабочих дней после проведения розыгрыша посредством телефонного звонка на номер телефона и/или sms-сообщением на указанный номер. Дополнительно может быть отправлено уведомление на адрес электронной почты в случае его наличия.

11.2. Для получения Приза Победитель должен представить информацию для получения Приза Организатору по 09.02.2023 включительно, любым из указанных способов:

- для граждан Республики Беларусь, а также иностранных граждан и лиц без гражданства, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь:
- 1) письмом по почте по адресу: ООО «Яскрава», Республика Беларусь, 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, оф. 902;
- 2) письмом на электронный почтовый ящик Организатора: igr@yaskrava.by;
- 3) лично по адресу Организатора: ООО «Яскрава», Республика Беларусь, 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, оф. 902, в рабочие дни с 10:00 до 17:00.

а именно:
а) копию страницы 25, страниц 31–33 паспорта или копию идентификационной карты гражданина (ID-карты) с двух сторон – для граждан Республики Беларусь;

б) копию страницы 3, страниц 15–17 вида на жительство – для лиц, имеющих вид на жительство на территории Республики Беларусь.
Победитель по 10.02.2023 включительно также должен прибыть по адресу: г. Минск, ул. Интернациональная, д. 36 (магазин «А1»), предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 29 1961716. При себе Победителю необходимо иметь паспорт гражданина Республики Беларусь (ID-карту), для лиц без гражданства и иностранных граждан – вид на жительство.

11.3. В соответствии с Налоговым кодексом Республики Беларусь Организатор при вручении призов выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя приза. При невозможности удержать исчисленную сумму подоходного налога с дохода Победителя, по причине отсутствия

ему денежных выплат и (или) отказа плательщика внести причитающиеся суммы подоходного налога с Победителя, Организатор обязан в месячный срок со дня выявления указанных фактов направить в налоговый орган по месту жительства плательщика сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу с Победителя.

11.3.1. Организатор не несет ответственности за возникновение необходимости уплаты дополнительного подоходного налога и иных выплат, связанных с получением призов, за пределами Республики Беларусь.

11.3.2. Организатор Рекламной игры имеет право запросить, а Участник-Победитель обязан предоставить Организатору свои персональные данные (идентификационный номер, ФИО, данные о регистрации по месту жительства и (или) месту пребывания, номер документа удостоверяющего личность, орган и дату его выдачи) в случае, если данный Участник, участвуя в проводимых Организатором рекламных играх, акциях, иных рекламных мероприятиях, стал в 2023 году обладателем призов на сумму, превышающую сумму налоговой льготы, установленной Налоговым кодексом Республики Беларусь.

11.4. В случае если Победитель Приза не выполнит действия, перечисленные в пункте 11.2 настоящих Правил в установленные сроки, либо с Победителем не удастся связаться по 09.02.2023 включительно и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных им при регистрации на сайте, либо Победителем был представлен письменный отказ от получения приза, он утрачивает право на получение приза, право на приз передоет резервному победителю, который определяется согласно п. 10.3 настоящих Правил.

Участник, которому перешло право на получение приза, признается Победителем и уведомляется об этом в течение 2 (двух) рабочих дней со дня принятия решения о переходе права на приз, но не позднее 13.02.2023, по номеру телефона, указанному Участником на сайте рекламной игры, а также дополнительно по адресу электронной почты в случае его наличия.

Участник, ставший Победителем, должен выполнить действия, перечисленные в пункте 11.2 настоящих Правил не позднее 16.02.2023. Приз будет вручен Резервному Победителю по 17.02.2023 включительно в ранее прописанном порядке.

В случае если Участник, которому перешло право на получение Приза, не выполнит действия в обозначенный срок, он утрачивает право на получение Приза. Приз остается в распоряжении Организатора.

11.5. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

11.6. Выдача призов представителям Победителей осуществляется по нотариально удостоверенной доверенности.

11.7. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

11.8. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением призов и их эксплуатацией, возникшие после их передачи Победителем.

12. Права и обязанности Участников Рекламной Игры.

12.1. Принимая участие в Рекламной Игре, Участники подтверждают свое ознакомление и согласие со всеми условиями настоящих Правил, и принимают на себя обязательство выполнять все требования настоящих Правил и законодательства, вытекающие из участия в Рекламной Игре и/или связанные с получением призов.

Представлению Организатору сведений для формирования Списка, передаче Организатору персональных данных для целей обеспечения возможности участия в Рекламной Игре предшествует дача участником согласия на обработку персональных данных.

12.2. Победитель/резервный победитель, претендующий на получение приза, обязуется заполнить и подписать все необходимые для его получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные настоящими Правилами, а также формальности, необходимые для получения приза.

13. Размещение Правил и результатов розыгрыша.

13.1. Настоящие Правила подлежат публикации в газете «Звезда» до начала проведения Рекламной игры.

13.2. Результаты розыгрыша Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звезда» не позднее 13.02.2023.

14. Общие положения.

14.1. Решения Организатора, Комиссии по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры, могут быть обжалованы в установленном законодательством порядке.

14.2. Унитарное предприятие «А1» и любые его аффилированные лица не являются Организатором, не несут ответственности за соблюдение Организатором настоящих Правил, законодательства Республики Беларусь, а также не отвечают по претензиям участников Рекламной Игры.

14.3. Организатор не несет ответственности, если не по его вине у Участника отсутствует доступ к сети Интернет при ее использовании Участником (например, за работу компании, предоставляющих услуги сети Интернет), за работу операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оконечным абонентским устройством Участника и т. д.), почтовой службы (сроки доставки уведомлений и т. д.).

14.4. Информацию об условиях участия и проведения Игры можно получить по телефону «горячей линии» +375 29 196 17 16 ежедневно по будним рабочим дням с 10:00 до 17:00, также по электронной почте igr@yaskrava.by.

Свидетельство о государственной регистрации № 4252 выдано 10.02.2022 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛГАЗСТРОЙ»-управляющая компания холдинга» (Продавец)

Аукцион состоится 02.12.2022 в 11:00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Лот № 1, состав:

1. Здание производственного корпуса с АБК, инв. № 500/С-30079, 2242,5 кв. м.
2. Склад неотопливаемый, инв. № 500/С-30078, 2404 кв. м.
3. Склад хранения материалов, инв. № 500/С-62721, 557,4 кв. м.
4. Склад хранения битума, инв. № 500/С-62722, 539 кв. м.
5. Здание диспетчерской, инв. № 500/С-62723, 36,8 кв. м.
6. Склад карбида, инв. № 500/С-62724, 26,7 кв. м.
7. Линевая канализационная сеть, инв. № 500/С-1031132, 836,6 м.
8. Хозяйственно-питьевая водопроводная сеть, инв. № 500/С-13011466, 587,7 м.
9. Хозяйственно-бытовая канализационная сеть, инв. № 500/С-13011467, 651,3 м.
10. Прочее имущество:
 - котел стальной твердотопливный на pellets КОР-58, инв. № 8633;
 - шлагбаум автоматический, инв. № 8504;
 - система видеонаблюдения, инв. № 4114;
 - трансформатор ТНО б/у, инв. № 4026072;
 - crane-балка г/л 3 т, инв. № 4132075;
 - crane-балка АШ-162 г/л 1 т, инв. № 4132076;
 - внутриплощадочные электросети б/у, инв. № 318058;
 - внутренние слаботочные сети б/у, инв. № 320069.

Адрес: г. Минск, ул. Селицкого, 11, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11 (КлК-1 - КлК-суц.), 11 (ВпК-1 - ВпК-13), 11 (К6К-1 - К6К-суц.).

Обременения: действующие договоры аренды.

Земельный участок площадью 2,3042 га с кадастровым номером 5000000000002000355. Право постоянного пользования.

Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Начальная цена с НДС – 3 914 620 руб.

Задаток 391 462,72 руб. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе, порядке его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгазпромбанк», ВИС BAPBВУ2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатков – 30.11.2022 в 11.00.

Организатор аукциона:

220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9
 ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звезда» 03.03.2022 г.

по объекту

«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанова»

(1-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагается:

5 (пять) однокомнатных квартир площадью от 29 до 71 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 2 700 до 3 660 белорусских рублей;
 10 (десять) двухкомнатных квартир площадью от 75 до 138 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 2 500 до 3 240 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства. Условия оплаты – полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемыми для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 151Б.
 Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 191061438

Нефармат

ВАСЬМІМІЛЬЯРДНАМУ ЖЫХАРУ ЗЯМЛІ

Кажуць, гэтымі днямі на планеце павінен паявіцца васьмімільярды яе жыхар. А можа, ён ужо нарадзіўся? Як толькі прамільгнула тая інфармацыя, мяне адразу зацікавіла, як такое можна наогул падлічыць. Вядома, ёсць тэхналогіі, ёсць разумныя машыны, праводзяцца матэматычныя разлікі з адпаведнымі ўраўненнямі. Але ж межы хібаў надта вялікія. А як іначай: войны, прыродныя і тэхнагенныя катаклізмы, хваробы, эпідэміі — усё ўплывае. Таму падлікі ў падобных маштабах, несумненна, вельмі прыблізныя.

Памятаю, як мы ў Брэсце сустрэлі 300-тысячнага жыхару. Ёю стала Вікторыя Станчас, чацвёртае дзіця ў рабачай сям'і, якая на той час жыла ў інтэрнаце. Забягаючы наперад, скажу, што гарадскія ўлады тады выдзелілі сям'і трохпакаёвую кватэру.

У той год у гарвыканкаме была створана спецыяльная камісія, якая адсочвала сітуацыю на тыднях, днях, а потым па гадзінах. Юбілейнае дзіця павінна было паявіцца недзе ў лістападзе, але ў згданым месяцы нечакана выраста смяротнасць, і радасная падзея адсунулася да канца снежня. Віка паявілася на свет за тры дні да Новага года. Памятаю, як мы на прэс-канферэнцыі літаральна «даставалі» тагачаснага мэра: а чаму менавіта гэтае дзіця, у той дзень жа нарадзілася некалькі немаўлят. Сям'я найбольш падышла? Але ён цвёрда трымаўся, і нам нічога не заставалася, як пагадзіцца: павінна ж быць нейкая і вышэйшая справядлівасць, кватэра абяляру была абяцаная даўно, а гэтай сям'і яна найбольш, як выглядала, патрэбная.

Прайшло 18 гадоў, Вікторыя вырасла ў прыгожую, сціпую, разумную дзіўчуну. Брэст прырастае насельніцтвам штогод, а нам ужо, можа, час брацца за формулы ды падлічваць, калі гораду чакаць 400-тысячнага жыхару, які зойме сваё пачэснае месца ў дзявятым дзясятку мільярдаў жыхароў планеты.

А таму, васьмімільярднаму, дзе ён ні нарадзіўся, трэба жадаць найперш міру, гэта значыць, каб жыў ён і штодня бачыў сонца і неба над галавой, а не дым ад пажарышча, не абломкі ад бомбавага выбуху. Адным словам, не так, як мая нядаўняя гераіня, што вярнулася ў родны горад Славянск, а замест дома — варонка. Таму хочацца, каб ніводзін дом ніводнай сям'і не стаў былым з-за нечай злой волі, як тое робіцца цяпер па ўсім свеце, бо сёння, у гэты вось дзень, калі я пішу, або калі вы чытаеце, у розных канцах планеты палае некалькі дзясяткаў ваенных канфліктаў, у якіх гінуць і дзеці, і іх маці.

Яшчэ важна, каб у яго была мама, свая, родная, якая любіць, шкадае, заўсёды сустрэне — у любым узросце, з любой дарогі, накорміць і прыгалубіць... Літаральна днямі давялося быць на форуме прадстаўніцтваў зямляшчыцкай сем'і, якіх у нас няма. Дык вось, спецыялісты казалі, што большасць дзяцей, нават з тых, каго забралі ў прытулак ад маці — п'яніцы і распусніцы, усё роўна чакае маму. Чакаюць і спадзяюцца, што яна выправіцца, адумаецца, забярэ свайго хлопчыка альбо дзіўчунку. На шчасце, такое таксама здарэцца. Самае вялікае шчасце для малага, калі па яго прыдуць разам — мама і тата. Бацька

таксама вельмі патрэбны маленькаму жыхару планеты — разумны, думлівы, шчыры, той, які навучыць працаваць, клапаціцца пра сям'ю, любіць радзіму.

Пажадаць, думаю, трэба таму немаўлятку з Афрыкі, Еўразіі ці Амерыканскага кантынента любіць месца, дзе нарадзілася, памятаць свае карані, клапаціцца пра родны кут, садзіць дрэвы і вырошчваць кветкі, але ніколі не быць бежанцам, не ўцякаць з роднага дому з адным залечнікам.

На любое свята, асабліва на Дзень нараджэння, найперш жадаюць здароўя, хай яно будзе ў яго ад нараджэння, ды хай квітнее ў яго краіне медыцына. Галоўнае, каб была яна даступная, каб урачы вучыліся па найноўшых праграмах і з радасцю дапамагалі сваім суграмадзянам, не шукалі лепшай долі і лепшых заробкаў недзе ў замежжы. А ён, здароўе, дагледжаны, вучыўся ў школе, а потым, калі захоча, атрымаў добрую адукацыю і стаў вядомым праграмістам, артыстам, медыкам, настаўнікам. Вельмі добра, калі ён або яна стане рабочым, напрыклад будаўніком, і ўзвядзе новыя дамы, школы, палаты культуры. Культурна, бы паветра, патрэбна сучаснаму чалавеку гэтаксама, як уменне бачыць прыгожае, цаніць яго, дзяліцца ім з іншымі людзьмі. Няхай прачытае самыя лепшыя кнігі, убачыць самыя таленавітыя фільмы, няхай яго будуча акружаць толькі добрыя людзі і вырасце ён Чалавекам, гэты васьмімільярды жыхар Зямлі, які з'явіцца сёння ці заўтра, альбо ўжо з'явіўся ўчора.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра ў 16.27.
Месяц у сузор'і Льва.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.38	17.09	8.31
Віцебск	8.33	16.54	8.21
Магілёў	8.28	16.59	8.31
Гомель	8.19	17.02	8.43
Гродна	8.53	17.26	8.33
Брэст	8.47	17.33	8.46

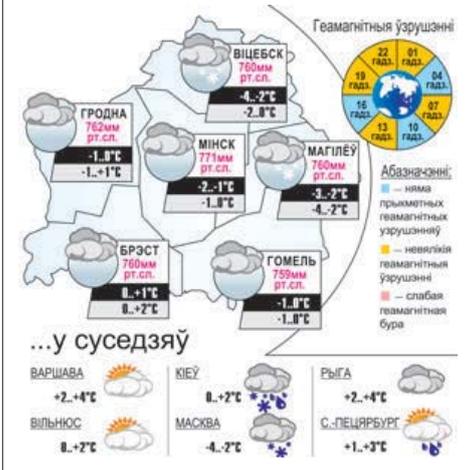
Імяніны

Пр. Еўдакіі, Аляксандра, Вікенція, Георгія, Іосіфа, Мікалая.
К. Гертруды, Марка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

16 ЛІСТАПАДА

1794 год — у Рэчы Паспалітай завяршылася паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюкі. 10 кастрычніка ў баі пад Мацялёвіцамі (недалёка ад Варшавы) паўстанскія сілы былі разгромленыя, Тадэвуш Касцюшка, які быў паранены, узяты ў палон. Гэтая бітва фактычна прадвызначыла лёс паўстання.

1874 год — нарадзіўся (г. Мінск) Мікалай Абрамавіч Вігдорчык, рэвалюцыянер, рэдактар першых нумароў нелегальнай сацыял-дэмакратычнай «Рабочай газеты», удзельнік І з'езда РСДРП. У 1924 годзе арганізаваў у Ленінградзе інстытут па вывучэнні прафесійных хвароб. Заслужаны дзярж. навуц РСФСР.

1905 год — нарадзіўся (в. Труханавічы, цяпер у Капыльскім раёне) Ян Скрыган (Іван Аляксеевіч Скрыган), беларускі пісьменнік, заслужаны работнік культуры БССР. Працаваў у Дзяржаўным выдавецтве БССР, у часопісе «Полымя», загадчыкам рэдакцыі Беларускай савецкай энцыклапедыі. У 1975—1985 гадах адказны сакратар камітэта па Дзяржаўных прэміях Беларусі ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры. Аўтар кніг «Буры над заводзю», «Скажы адно слова», «Свая аповесць» і іншых. Пераклаў на беларускую мову кнігі і асобныя творы І. Буніна, М. Горькага, К. Федзіна, украінскіх, літоўскіх, латышскіх і эстонскіх аўтараў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР за ўдзел у стварэнні Беларускай савецкай энцыклапедыі.

1914 год — нарадзіўся (в. Пятровічы, цяпер у Смалявіцкім раёне) Язэп Семяжон (Іосіф

Ігнатавіч Семяжонаў), беларускі перакладчык. Заслужаны работнік культуры БССР, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Я. Купалы. У яго мастацкім перакладзе ў Беларусі выйшлі творы У. Шэкспіра, Р. Бёрнса, Дж. Байрана, Ш. Пецэфі, А. Міцкевіча і іншых. Пераклаў з лацінскай мовы паэму М. Гусоўскага «Песня пра зубра». Выступаў і як крытык, гісторык і тэарэтык мастацкага перакладу.

1937 год — нарадзіўся (г. Полацк) Валянцін Антонавіч Лукша, беларускі паэт. Аўтар кнігі паэзіі «Гарады нараджаюцца сёння», «Сповідзь», публіцыстыкі, твораў для дзяцей «Аркестр», «Залёная балюніца» і іншых. Выступаў як сатырык і гумарыст. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1776 год — вайна за незалежнасць ЗША: брытанскія войскі пад камандаваннем Уільяма Хау штурмам узялі форт Вашынгтон.

1900 год — нарадзіўся Мікалай Фёдаравіч Пагодзін, рускі савецкі драматург, публіцыст, заслужаны дзярж. мастацтваў РСФСР. Аўтар п'есы «Арыстакраты», трылогіі «Чалавек з ружом», «Крамлёўскія куранты», «Трэцяя патэтычная». Лаўрэат Ленінскай прэміі і двойчы — Сталінскай прэміі.

1945 год — у Лондане ўстаноўная канферэнцыя прадстаўнікоў 37 краін зацвердзіла Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па пытаннях адукацыі, навукі і культуры (ЮНЕСКА). Уступіў у сілу 4 лістапада 1946 года.

1964 год — першы Пленум ЦК КПСС пасля зняцця Мікіты Хрушчоўа. Расшэне аб аб'яднанні прамысловых і сельскіх партыйных арганізацый і савецкіх органаў.

ІМАНУІЛ КАНТ:

«Хто баязліва турбуецца аб тым, як бы не страціць жыццё, ніколі не будзе радавацца яму».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (галоў.факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйны адрэс: Мінск, вул. Савіцкая, 10. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Іх меркаванне не з'яўляецца суадпавядальным з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэсаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэсаваная ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеўстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2820.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

15 лістапада 2022 года.